Edini slovenski dnevnik
-: v Zedinjenih državah :-
Velja za vse leto . . $3.00
Za pol leta $1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian Daily
-: in the United States. :-
Issued every day except Sundays
—: and Legal Holidays. :—
-: 50.000 Readers. :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 248. — ŠTEV. 248. NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 21, 1916. — SOBOTA, 21. OKTOBRA, 1916. VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Nemci vprizorjajo na zah. bojišču hude protinapade.

IZ BERLINA JE DOŠLO NEKO POROČILO, DA SO NEMŠKE ČETE PREPODILE ANGLEŽE IZ POZICIJ KI SO JIH BILI ZAVZELI DAN POPREJ. — NA DRUGIH KRAJIH SO BILI VSI NEMŠKI PROTINAPADI ODBITI. — KAJZER SE JE MUDIL NA VERDUNSKI FRONTI IN NA BOJIŠČU PRI CHAMPAGNE. — SUBMARIN JE POTOPIL DVA ANGLEŠKA TRANSPORTA.

* * *

Berlin, Nemčija, 20. oktobra. (Brezžično preko Sayville.) — Večina zakopov, katere so angleške čete zavzele v sredo v bojih med Eacourt l'Abbaye in Le Barque, so danes naši vojaki nazaj zavzeli, kot se glasi uradno poročilo iz glavnega stana.

Poročilo pravi dalje, da so se Angleži v zadnjih bojih posluževali takozvanih oklopnih vozov, od katerih je bilo troje razbitih.

Isto poročilo pravi, da so se angleški napadi pri Le Sarsu ponesrečili.

London, Anglija, 20. oktobra. — Glasom francoskih in angleških poročil je bilo na sommeskem bojišču danes zelo mirno.

Edini infanterijski boji, ki so se vršili, so bili pri Schwaben reduti, severno od Thiepvala. Napadali so Nemci, toda napad se jim je popolnoma ponesrečil.

Francosko poročilo pravi, da so bili Nemci pri Saily zelo aktivni, toda vse njihovo prizadevanje je bilo zastonj; nazaj niso dobili niti koščka zemlje.

(Angleško poročilo ničesar ne omenja, da bi se vršili kaki boji med Eaucourtom l'Abbaye in Le Barque; istotako tudi v sredo ali četrtek ni bilo nič poročano, da bi imeli Angleži na tej točki sommeskega bojišča kak uspeh. Op. ured.)

Berlin, Nemčija, 20. oktobra. — Cesar Viljem, — pravi uradno poročilo — se je zadnje dni mudil na zahodni fronti in obiskoval svoje vojake. Prejel je raporte od generalov von Lochov in baron von Lutvitz. Žnjim je bil tudi prestolonaslednik. Odlikoval je par generalov. Nekaj dni se je mudil tudi na verdunski fronti.

Amsterdam, Nizozemska, 20. oktobra. — Sem so došla časnikarska poročila, da se je mudil kajzer Viljem na bojišču pri Champagne. Časnikarji pravijo, da je bil zelo dobre volje in da je zdaj bolj prepričan, da bo zmaga nemška kot kdaj poprej. Ko se mu je povedalo kolikšne izgube imajo Francozi in Angleži, je izrazil svojo zadovoljnost.

Berlin, Nemčija, 20. oktobra. — Danes je bilo izdano od admiralitete uradno naznanilo, da sta bila pretečega tedna potopljena v Sredozemskem morju dva angleška transportna parnika, in sicer "Crosshill" in "Sedek".

Na parnikih so bili konji in druge potrebščine za zavezniške armade na macedonski fronti.

Isto poročilo tudi pristavlja, da je nek nemški podmorski čoln obstreljeval tovarne in železniške naprave blizu Catanzaro, Kalabrija.

London, Anglija, 20. oktobra. — Lloyd poroča, da je bil potopljen angleški parnik "Penylan", 3,875 ton.

PRAVI, DA BO MED RUSIJO IN NEMČIJO KMALO MIR.

Cambridge, Mass., 20. oktbora. — Hugo Muensterberg profesor psihologije na Harvard univerzi, je danes v govoru, katerega je držal pred Mednarodnim političnim klubom, rekel, da je dobil zanesljiva poročila, da bo med Rusijo in Nemčijo kmalo mir sklopljen, mogoče še pred pomladjo, nakar bodo šle Rusija, Nemčija in Japonska proti Angliji.

— Jaz vem iz zanesljivihvirov, — je rekel, — da bo Rusija v kratkem sklenila mir. Posledica tega bo, da bo prišlo do zveze med Rusijo, Nemčija, Japonsko in Avstrijo. Rusija in Japonska bi to zelo radi imeli in večina nemškega naroda bi tako zavezo pozdravila.

Že stara Bismarckova politika je bila, da mora biti Nemčija prijateljica Rusije, kajti v taki zavezi bi imela Nemčija imenitno zaslombo.

Ako hočemo upati, da bo prišlo do miru, potem moramo upati, da se bosta sporazumeli Anglija in Nemčija predno se bosta pogodili Nemčija in Rusija. Toda takega miru nočejo danes ne Nemci ne Angleži, toda Angleži bi veliko boljše naredili, da bi se sporazumeli z Nemčijo, — kajti, ako je enkrat narejena zaveza med Nemčijo, Rusijo in Japonsko, potem se bo razvil boj proti Angliji kot svetovni sili.

Nekatere nevtralne sile si že prizadevajo, da bi napravile sporazum med Anglijo in Nemčijo, toda brez uspeha ni pričakovati, dokler se za to ne zavzamejo Združene države.

BERLIN PRIPOZNA, DA JE "BREMEN" IZGUBLJEN.

London, Anglija, 20. oktobra. — Iz Amsterdama je prišla brzojavka, da so dobili iz Bremena poročilo, da ni družba, ki lastuje nemški podmorski čoln "Bremen" še ničesar čula o njegovi usodi.

Burian bo resigniral.

Avstrijski minister za zunanje zadeve bo resigniral, kot pišejo nemški listi. — Poljska legija.

Berlin, Nemčija, 20. oktobra. — Baron Burian von Rajecz, avstro-ogrski minister z zunanje zadeve, se je danes mudil pri dr. von Bethmann-Hollwegu, nemškem kanclerju, v vojnem glavnem stanu, kjer sta imela daljšo konferenco.

London, Anglija, 20. oktobra. Iz Amsterdama prihajajo poročila, da pišejo nemški listi glede prihoda von Buriana k nemškem kanclerju, da je to gotovo zadnji obisk Burina kot zunanjega ministra.

Baron Burin bo v kratkem resigniral, nakar bo na njegovo mesto prišel baron von Macchio, avstro-ogrski delegat na drugi mirovni konferenci v Haagu, ali pa grof Szecsei von Temerin, ki je bil v avstro-ogrski poslanik za Francijo do izbruha vojne.

Več tednov predno je šla Italija v vojno zoper Avstrijo, se je mudil baron von Macchio pri italijanski vladi kot odposlanec avstrijskega zunanjega urada.

Bern, Švica, 20. septembra. — Nemka poljska legija se je razdrla. Po daljšem prizadevanju sta Avstrija in Nemčija spravili skupaj 18,000 Poljakov v to legijo. Razdeljeni so bili na šest brigad.

"Štiri brigade se je razorožilo in zaprlo v barake pri Brest-Litovsku. Ostale dve armade so poslali v sredino Avstrije, kajti te čete se smatra za nerabljive."

Poskušen napad na Wilsona.

Včeraj popoldne, ko se je predsednik Wilson vračal iz Chicaga v Shadow Lawn, se je vstavil tudi v Pittsburghu, Pa., kjer ga je nek menda blazen delavec hotel napasti z nožem. Možak je tekel par blokov za avtomobilom in se mu približal, toda ga je še pravočasno prijel nek uslužbenec tajne službe. Ko so ga aretirali, je izpovedal, da ni zadovoljen s predsednikovo politiko napram Nemčiji.

Predsednik Wilson in Mrs. Wilso sta ostala popolnoma hladnokrvna.

Pozor pošiljatelji denarja!

Vsled zagotovega dostavljanja pošte, ki je namenjena iz Amerike v Avstrijo in Nemčijo ter narobe, sprejemamo denarne pošiljatve do preklica le pod pogojem, DA SE VSLED VOJNE IZPLAČAJO MOGOČE Z ZAMUDO. DENAR NE BO V NOBENEM SLUČAJU IZGUBLJEN, ampak nastali zamorejo le zamude. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljatev toliko časa, da se izplača na določeni naslov. Istotako nam jamčijo zanesljive ameriške banke, s katerimi smo sedaj v zvezi radi vojne in radi popolne sigurnosti pri pošiljanju denarja.

Cene:

K	$	K	$
5....	.85	120....	16.20
10....	1.50	130....	17.55
15....	2.20	140....	18.90
20....	2.85	150....	20.25
25....	3.55	160....	21.60
30....	4.20	170....	22.95
35....	4.90	180....	24.30
40....	5.55	190....	25.65
45....	6.25	200....	27.00
50....	6.90	250....	33.75
55....	7.60	300....	40.50
60....	8.25	350....	47.25
65....	8.95	400....	54.00
70....	9.60	450....	60.75
75....	10.30	500....	67.50
80....	10.95	600....	81.00
85....	11.65	700....	94.50
90....	12.30	800....	108.00
100....	13.50	900....	121.50
110....	14.85	1000....	132.00

Ker se zdaj cene denarju skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dospe na zapad ponavadi par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roke, se pri nas cene morda že veliko spremene.

FRANK SAKSER,
[illegible] St., New York, N. Y.

Halifax je temen.

Halifax bo ponoči temen. — Zakaj se je to ukrenilo nihče ne ve. — Mogoče strah pred Zeppelini?

Halifax, N. S., Kanada, 20. okt. Zopet je bilo zapovedano ugasniti na cestah vse luči, razven par, ki so zasenčene.

Ukaz je prišel iz vojaškega glavnega stanu.

Nihče ne more pogruntati, kaj je dalo temu povod. Mogoče je strah pred nemškimi Zeppelini, mogoče sovražno marnarico?

Edino izjavo, katero so dobili časnikarji v vojaškem glavnem stanu je bila:

"Luči bodo ugasnjene, ker so vojaške in mornariške oblasti mnenja, da je to potreba."

Dalje se je oblasti vprašalo, zakaj se tudi v St. Johnu, N. B., ni prepovedalo imeti mesto razsvetljeno, nakar je nekdo odgovoril:

"Oh, well, saj veste, da St. John ni tako važen kot Halifax."

Tirolska fronta.

Na gori Pasubio se vrše siloviti boji. — Avstrijci napadajo neoziraje se na izgube. — Avstrijsko poročilo.

Rim, Italija, 20. oktobra. — Avstrijski cesarski lovci se zganjajo z vso silo na italijanske postojanke na vrhu gore Pasubio, toda dozdaj je bil ves njihov trud zastonj; — tako poroča italijanski vojni urad.

Avstrijci napadajo, ne da bi se ozirali na velikanske izgube. Po daljem in hudem boju so ostale vse pozicije v italijanskih rokah.

Tako, da je položaj neizpremenjen, le to je, da leži med našimi in sovražnimi postojankami na kupe nagromadenih mrtvih vojakov.

Dunaj, Avstrija, 20. oktobra. — Avstrijsko uradno poročilo ne omenja ničesar o bojih na Pasubio, temveč le zanika, da Italijani niso zavzeli postojank, o katerih poroča ital. vojni urad v zadnjem poročilu.

Na Krasu je položaj neizpremenjen, bilo je le nekaj manjših spopadov, ki pa niso pozročili nobene izpremembe.

Pobegle jetnike so vjeli.

Jetniški stražniki Sing Singa so včeraj cel dan oblegali Rockefellerjevo posestvo v N. J., in sicer tako dolgo, da so vjpeli še drugih pet pobeglih jetnikov, o katerih smo že včeraj poročali.

Dva jetnika sta se prostovoljno udala, ker sta bila že čisto izstradana. Druge tri so pa vjeli brez vsakega večjega odpora.

Sneg v Chicagu, Ill.

Chicago, Ill., 20. oktobra. — Danes je padel v Chicagi prvi sneg, ko je po celem Srednjem Zahodu divjal hud snežni vihar.

Vihar s snegom je divjal tudi po Michiganu in več parnikov na michiganskih jezerih je bilo primoranih vrniti se v luko.

Wilson in Bryan.

V Pittsburghu sta se včeraj na postaji sestala predsednik Wilson in bivši državni tajnik Bryan.

"Slučajno" je prišel Bryan na postajo, nakar se je takoj podal v Wilsonov privatni voz. Moža sta si podala roke in par minut govorila. Več sto ljudi je videlo, ko sta si podala roke prvič od lanskega leta, ko je Mr. Bryan resigniral kot državni tajnik.

ROJAKI, POZOR!

One, ki imajo kake fotografije ali razglednice Gorice oziroma goriške okolice, prosimo, da jih nam dajo na razpolago. Po preteku par dni bomo slike čisto nepoškodovane vrnili.

Pripomniti moramo, da slike ozirom razglednice ne smejo biti barvane.

Uredništvo "G. N."

Srbi napredujejo.

Srbskim četam se je posrečilo zavzeti Veljeselo. — Vroči boji ob reki eČrni. — Angleži.

Pariz Francija, 20. oktobra. — Vojno ministrstvo jei zdalo danes sledeče poročilo o položaju na macedonski fronti:

Ob reki Strumi so artilerijski boji nekoliko pojenjali. Ob levem bregu reke Černe so zavzeli Srbi vas Veljeselo ter pognali sovražnika z velikimi izgubami v beg. Srbi so zaplenili tri topove več strojnih pušk in vjeli nad 100 bolgarskih vojakov.

Solun, Grška, 20. oktobra. — Iz srbskega glavnega stana je dospela vest o zavzetju vasi Valjeselo.

Iz poročila je tudi razvidno, da sta bila 28. in 44. bolgarski bataljon v bojih za vas Brod popolnoma poražena.

London, Anglija, 20. oktobra. Z macedonske fronte poročajo: Ob reki Strumi smo vjeli dve sovražni patrulji. Severno od Nohori je povzročila na artilerija sovražniku zelo veliko škodo.

Ob Doiranskem jezeru se vrše vroči artilerijski spopadi.

Sofija, Bolgarsko, 20. oktobra. Težki boji ob reki Černi se neprestna nadaljujejo.

Med jezerom Presbo ter železniško progo Monastir-Florina se ni pripetilo ničesar posebnega. Sovražnik je bil vprizoril par napadov, ki se mu pa niso obnesli.

Isotako se je moral sovražnik umakniti pri Tarnovi.

Berlin, Nemčija, 20. oktobra. — Nemške in bolgarske čete so pognale Srbe pri reki Černi v beg. Petdeset vojakov je padlo, ostali so se pa izvanredno hitro umaknili.

Sneg.

Chicago, Ill., 20. oktobr. — V Illinoisu, Missouri in Minnesoti je na več krajih zapadel sneg.

Wilson misli, da bo zmagal.

Včeraj se je Wilsona vprašalo, če misli, da bo zmagal pri jesenskih volitvah.

Odgovoril je: "Da, izgleda tako."

V Italiji je vlada zaplenila 15 miljonov jajc.

Milan, Italija, 20. oktobra. — Vlada je danes zaplenila 15 miljonov jajc, ki so jih dozdaj imeli v svojih zalogah privatni interesi, kateri so višali cene jajcem, da jih ni bilo mogoče kupovati revnejšim slojem.

Jajca bo zdaj vlada prodajala po običajni ceni.

DENAR SE LAHKO ODPOŠLJE V STARO DOMOVINO TUDI PO BREŽIČNEM BRZOJAVU.

Cena kronam je ista kot pri navadnih pošiljatvah; le za naslov se računa 65 centov za vsako besedo. Najboljše je, da se nam pošlje $4 za vsak naslov; ako bo kaj preveč, ali kaj premalo, bomo poslali nazaj ali pa sporočili, da se nam še dopošlje.

Zdaj je mogoče poslati iz okrožja svota, kot naprimer: K 100, 200, 300 itd. do K 10,000.

Brezžične pošiljatve gredo vse v Nemčijo, od tam se pa pošljejo denarne nakaznice po pošti na sadnje mesto.

Natančno smo poizvedeli, da take pošiljatve dospejo primeroma hitro za sedanje razmere. — Zgodi se pa kaj lahko, da pošiljatev traje tudi dalj časa in to, ako se napravijo napake pri brezžičnem brzojavu; denarja se ne more izgubiti, pač pa je mogoča zakasnitev, ako se urine kje kaka napaka.

Kdor želi poslati na ta način denar v staro domovino, mora natančno napisati naslov in dodati: pošlje naj se po brezžičnem brzojavu.

Denar za brezžične brzojavke pošljite po poštnem Money Orderu ali pa gotov denar v priporočenem pismu, ne pa potom privatnih žepov.

FRANK SAKSER,
[illegible] St., New York, N. Y.

Grki so odločno proti zaveznikom.

GRŠKA POLICIJA V ROKAH ZAVEZNIŠKIH OBLASTI. — PRAVICO IMAJO LJUDI SPREJEMATI IN ODPUŠČATI IZ SLUŽBE. — POROČILA GRŠKEGA ČASOPISJA SO ZELO NETOČNA. — NEKO POROČILO NAZNANJA, DA JE AMERIŠKI KONZUL PRIZNAL GRŠKO PROVIZORIČNO VLADO. — GENERAL MACKENSEN JE ZAČEL PRODIRATI NA CELI ČRTI V DOBRUDŽI. — RUMUNSKI USPEHI.

London, Anglija, 20. oktobra. — Reuterjeva brzojavna agentura je dobila te dni od svojega posebnega poročevalca v Atenah poročilo, da vlada med grškim prebivalstvom v Atenah veliko razburjenje. V mesto je dospelo veliko grških rezervistov, ki so zasedli razne dele mesta, ne glede na zavezniške čete, ki so se bile pred par dnevi izkrcale v Pireju.

Poročilo se glasi:

— Že zvečer je bilo vsem jasno, da nimajo zavezniški vojaki med rezervisti nikake kontrole. V kratkem se je bati zelo velikih nemirov. Grška policija gotovo ne bo napravila nobenega koraka, da bi te nemire preprečila.

Šef francoske policijske kontrole je danes naznanil vsem časopisom, ki se ne strinjajo z Venizelosovim postopanjem, da bo uvedel cenzuro na vsa poročila in brzojavke. Ker je jasno, da se večina častnikov ne bo hotela pokoriti tem predpisom, bo gotovo veliko suspendiranih.

Iz zanesljivega vira se je doznalo, da se je šeststo vojakov atenske garnizije pridružilo zaveznikom. Prebivalstvo Epira in mesta Florine bolj simpatizira z zavezniki, kakor pa s kraljem.

Atene, Grško, 20. oktobra. — Francoski admiral du Fournet si je prilastil pravico kontrolirati atensko policijo. On lahko odpusti vsakega stražnika, v službo pa lahko sprejme kogarkoli hoče.

Umevno je, da je grška vlada s tem silnonezadovoljna. Najbrže bo vložila protest, ki ji pa ne bo veliko pomagal. —

Nekateri pravijo, da se zaenkrat ne bo izkrcalo nič več zavezniških vojakov, češ, da to število popolnoma zadostuje.

Atene, Grško, 20. oktobra. — Ameriški konzul v Solunu je baje pisal državnemu departmentu pismo, v katerem pravi, da se v vseh ozirih strinja z Venizelosovo vlado in upa, da bo vladalo tudi zanaprej med Venizelosom in ameriškim konzulatom tako prijateljsko razmerje kot je vladalo dozdaj.

London, Anglija, 20. oktobra. — Neko poročilo pravi, da so poslali zavezniki na Grško veliko novih ojačenj. Danes je dospelo na Kreto več novih oddelkov infanterije. Pridružili so se narodni armadi.

Provizorična vlada je dobila danes iz New Yorka daljšo brzojavko, v kateri ji naznanjajo, da so ameriški Grki zelo navdušeni za Venizelosa in da bi bilo najboljše, če bi prišel v Ameriko v najkrajšem času poseben odbor, ki bi rekrutiral Grke in skrbel za njihov transport.

Koliko je resnice na tem, se dozdaj še ni moglo dognati.

London, Anglija, 20. oktobra. — Ob nekaterih atenskih cestah je razpostavljena francoska artilerija in oddelki strojnih pušk. Francoski vojaki so aretirali že več oseb, ki so demonstrirale po ulicah in kričale: Proč z zavezniki!

Prebivalstvo je vsak dan bolj razburjeno.

London, Anglija, 20. oktobra. — Te dni se je posvetoval grški kralj Konštantin z angleškim poslanikom. — Vladar mu je očital, da zavezniki naravnost zločinsko postopajo in da je vse, kar govore o prijateljstvu do malih narodov, čisto navadna laž. Pri odhodu mu je grški kralj priporočal, da naj popolnoma izpremeni svoje dosedanje stališče.

Bukarešt, Rumunsko, 20. oktobra. — Rumunski generalni štab je izdal sledeče uradno poročilo:

— Na naši sverozapadni fronti smo odbili vse sovražniške napade. V dolini reke Uzul so se vršili izvanredno vroči boji. Sovražna artilerija ni mogla vzdržati našega navala, ampak se je umaknila, predno smo prišli do nje.

Berlin, Nemčija, 20. oktobra. — Čete generala Mackensena so začele na celi fronti prodirati. V Dobrudži se zavezniki na celi fronti umikajo.

Rumunsko levo krilo se je za par milj umaknilo.

Vsi so prepričani, da se bo v najkrajšem času vnela odločilna bitka, ki bo precej časa trajala in se bo gotovo končala z zmago nemškega in bolgarskega orožja.

Nemški zrakoplovci so zopet obstreljevali Bukarešt. Povzročena škoda je precejšnja.

Ob obali Črnega morja vlada mir.

Newyorški slamnikarji, pristopite k uniji!

Jutri, v nedeljo, se bo vršila seja slamnikarske unije kot je bilo že poročano.

Ako se niste seje vdeležili in pristopili k uniji, potem ne odlašajte predolgo. Čimvečja bo unija, tembolje delavske razmere bo mogla priboriti svojim članom.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President, LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.00	Za pol leta za mesto New York	2.00
Za pol leta	1.50	Za Evropo za vse leto	4.50
Za celo leto za mesto New York	4.00	Za Evropo za pol leta	2.55
		Za Evropo za četrt leta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St. New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Slovensko časopisje.

Ob raznih prilikah in prav posebno v teh burnih časih svetovne vojne so z raznih strani vpraševalinaš list, kakšno je pravzaprav njegovo stališče, za kaj se bori in za kaj se zavzema.

Ako bi prišel kdo k nam ter nas vprašal čisto prijateljsko o tem, bi mu odgovorili sledeče:

— Da se razume stališče našega lista in sploh kateregakoli slovenskega lista v Ameriki, se je treba v prvi vrsti dotakniti kočljivega predmeta — slovenskega časopisja v Ameriki v splošnem.

Priseljevanje našega naroda v Združene države ne sega dalje v preteklost kot nekako štirideset let.

Kot narod, ki je prišel sem iz krute življenske potrebe, tudi ni mogel imeti v začetku svojega priseljevanja to, kar so imeli drugi narodi že v polnem razvoju.

Slovenski priseljenci so se takoj razpršili po vseh Združenih državah in malokje je bilo najti kako večjo naselbino. Položaj se je v tem oziru tekom časa izpremenil, a le neznatno, dasiravno štejejo slovenske naselbine do deset ali petnajsttisoč ljudi.

Kakorhitro je bil narod v naselbinah stalno naseljen, je potreboval dvoje stvari: prvič cerkve in drugič — časopisje.

Za cerkve ni bilo treba nikomur skrbeti, kajti naši ljudje so prišli semkaj z istim duhom, v katerem so živli zunaj.

Glede časopisja je pa bilo drugače.

Predpogoji za uspevanje dobrega lista so bili zelo slabi, in naravno je, da sta prva dva slovenska lista v Ameriki, med katerima je tudi naš list, le počasi in z velikim trudom napredovala.

Glede tendence teh listov je težko govoriti, kajti rojaki, ki so prišli sem v onih časih, niso niti zahtevali niti pogrešali časopisa kot si ga predstavljamo danes.

Zahtevali so le zabavno čtivo ter par novic iz starega kraja.

To je bilo vse in v tem tiru se je gibalo slovensko časnikarstvo v Ameriki ob svojem postanku.

Da vsled tega niso stavili posebnih zahtev izdajateljem listov, je iz zgorej omenjenega samoposebi umevno.

Z napredkom in razvojem slovenskega življa v Ameriki so pa tudi nastopili drugi časi za časnikarstvo.

List za listom se je porajal, večkrat potreben, a še večkrat nepotreben. Vrelo je in kipelo je, ali le malo dobrega se je izcimilo iz cele stvari.

Vstanavljali so liste iz osebnih interesov, vstanavljali so jih kot glasila podpornih organizacij itd.

Za razvojem slovenskega časnikarstva v Ameriki je prišlo tudi na površje vprašanje političnega prepričanja tega ali onega lista.

Pri tem so napravili tisto neumno in naravnost otročjo zmoto, da so hoteli zanesti politične stranske s Slovenskega na ameriška tla.

List je očital listu, da je liberalen, da je klerikalen, da je framazonski, socialistični in kdo ve kaj še vse.

To se seveda ni vzdržalo, kajti Slovenci v Ameriki imajo za politično strankarstvo v starem kraju le pomilovalen posmeh.

Resnično strankarski listi so le socialistični, to so tisti, ki strogo in dosledno razširjajo nauke socializma.

Časopisje se pa na drugi strani moglo razviti ter raztaboriti v zmislu ameriških političnih strank, kajti naš narod je bil in je še zdaj v političnem oziru deloma nezaveden, deloma brezbrižen.

Z ozirom na ta nekoliko vijugasti razvoj slovensko-ameriškega časopisja, se vsakdo vprašuje, kakšno stališče pravzaprav zavzemajo slovensko-ameriški listi, izvzemši socialistične.

Po našem mnenju je to stališče takozvano "razmeram primerno", a kljub temu ne sme nobenemu razsodnemu človeku pasti v glavo, da bi mu vsled tega očital vihravost ali menjavanje prepričanja.

Vodilna misel naj bo, da se bore politične stranke na Slovenskem za koristi in moč svojih pristašev, in da služijo temu namenu tudi listi, pripadajoči tej ali oni stranki. —

Slovensko časopisje v Ameriki pa nima te naloge ter si mora vsled tega črtati pot od dogodka do dogodka in z ozirom na razmere, ki vladajo med narodom v ožjem smislu ter v državnem organizmu samem.

To se ne pravi obračati plašč po vetru in tudi ne iskati dobička s tem obračanjem.

Pot slovenskega časnikarstva v Ameriki je trnjeva pot, kar nam bo vsakdo potrdil, ki ima količkaj opravka v tej stroki.

Toliko torej vsplošnem. V eni prihodnjih številk se bomo bavili malo bolj na široko z našim listom.

—k.

COPYRIGHT UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

GENERAL AVARESCU, POVELJNIK RUMUNSKE ARMADE.

"Hrvatski Svijet" je ponatisnil članek dr. Kerna, ki je bil priobčen v našem listu. — Gospodje, ki ste pooseblјena pravica, poštenost in resnicoljubnost, ali bi ne bilo pravično, pošteno in resnicoljubno, če bi priobčili tudi naš odgovor na članek dr. Kerna? — Nam nikakor ne gre v glavo, kako more biti vsestranost tako silno — pristranska...

* * *

Ne, Slovenec ni Benjamin, — Slovenec je Jožef, kateri se bo samo zategadelj povspel, ker je bil izdan in prodan od svojih lastnih bratov. —

* * *

Nam se zdi, da čaka drugi Jugoslovanski Narodni Zbor nekaj drugega kot pa južnoameriške delegacije.

* * *

Jugoslovanska zvezda repatica je stisnila rep med noge in se dvignila nad newyorško metropolo. Jugoslovanski operni pevec Trost, ki je priletel že iz tolikih hiš, leta po — zraku.

* * *

Svetujemo mu, da naj se ne ubije. Zakaj žalovanje bi bilo preveliko. Vsak Slovenec, s katerim je prišel Trošt v dotiko, bi žaloval za posojenimi groši.

* * *

Kot smo iz zanesljivega vira izvedeli, je takoj po prvem poletu, pri katerem je zaslužil petnajst dolarjev, dal Kostu Unkoviću nekaj na račun za jugoslovanski frak.

* * *

Toliko v pomirjenje vsem, ki se česa troštajo in mislijo, da Trošt ni pošten...

Dopis.

Waukegan, Ill. — Zopet prihajam z veselim poročilom, namreč, da sta se obhajali dve slovenski poroki dne 16. oktobra v naši slovenski naselbini v cerkvi Matere Božje. Pri eni je bil ženin Jožef Bezek in nevesta Frančiška Mrlak, pri drugi pa ženin Anton Gabršek in nevesta Frančiška Židanik. Na mnoga leta in obilo sreče! — Sedaj pa poročam od naše zadnje "vinske trgatve", katero je priredilo društvo S. N. Sokol dne 1. oktobra v Mat. Slanovi dvorani na 10. cesti v North Chicagu. Bila je jako dobro obiskana. Sedaj se zahvaljujem v imenu društva cenj. občinstvu iz Waukegana in North Chicaga, ki je nas posetilo v obilnem številu in nam pripomoglo do boljšega uspeha. Posebno se pa moram zahvaliti našim vrlim waukeganskim fantom za odtrgatev srednjega venca, ki so: Frank Godina, Ivan Hrovatin, Ivan Heravar in Ivan Hodnik, kateri so ga potem na dražbi prodali za 8 dolarjev in so potem to svoto darovali društvu N. S. Sokol.. Še enkrat se najtopleje zahvaljujem vsem v imenu društva. Le tako naprej, fantje, v slogi je moč! Pozdrav! — Ivan Divjak, tajnik.

Žito.

Žito je z vsakim dnem dražje. Te dni se je koruza in pšenica zelo podražila.

General von Kluck je vpokojen.

Poročilo iz Berlina se glasi:

Feldmaršal Aleksander H. R. von Kluck, ki je poveljeval desnemu krilu nemške armade pri "pohodu" proti Parizu leta 1914, je bil na lastno željo vpokojen. On se ni vrnil na fronto, odkar je bil v marcu 1915 ranjen od šrapnela šrapnela. Feldmaršal je bil v zadnjem maju star sedemdeset let.

* * *

Feldmaršal von Kluck, ki je pričetkom te vojne pripeljal nemško armado do točke, ki je bila komaj trideset milj oddaljena od Pariza, je bil, ko se je pričela vojna, znan kot eden najbolj sposobnih nemških generalov.

Tako blizu je bil že pripeljal svojo vojsko, da je francoska vlada bežala iz Pariza v Bordeaux, kajti Francija se je že bala, da bo Pariz oblegan kot je bil pred štiridesetimi leti.

Takrat se je pa pričelo obračeti, takrat je vojna usoda napravila čez nemške načrte, ki so jih delali nemški militaristi že leta in leta, velik križ. Kluck se je potem obrnil proti vzhodu, namesto, da bi dalje vodil naval proti Parizu, kajti takrat — koncem septembra 1914 — so zavezniki Nemce nekoliko nazaj potisnili in nekoliko pozneje so pa pričeli Nemci maršírati nazaj proti domovini.

Francoski vojaki, ki so se šele takrat pričeli voziti na fronto v avtomobilih, ki so jim jih dali na posodo Parižani, so Nemcem sledili in jih pošteno nabili pri Marni, kjer se je šele pravzaprav odločila usoda nemških dobro skalkuliranih načrtov.

Ko se je pričelo to dogajati, se je von Klucka silno kritiziralo, kajti vsi so bili sigurni, da bo Kluckova vojska v par dneh v Parizu, ker — kot se pripoveduje — je Kluck, ko se je pričela vojna, sam rekel, da bo v osmih dneh v Parizu.

Dalje se pripoveduje, da je po bitki pri Marni von Kluck sporočil generalu Joffre-ju, da se s svojo armado proda Francozom pod pogojem, da se potem vojake odpusti domov pod obljubo, da ne bodo nikdar več nosili orožja proti zaveznikom. General Joffre ni hotel te ponudbe sprejeti, kot se je poročalo.

Par dni pozneje je pa prišlo poročilo, da je general von Kluck odstavljen od poveljstva.

Iz zanesljivih virov je bilo poročano, da je imel v. Kluck s kajzerjem v marcu 1915 velik prepir, v katerem je bil od neke kroglje ranjen. Iz Nemčije se je potem uradno poročalo, da je bil general von Kluck na bojišču ranjen od nekega šrapnela.

Gen. von Kluck je bil rojen v Münsterju, Nemčija, 20. maja l. 1846 in je stopil v armado 1865.

On se je boril proti Avstriji v vojni leta 1866 in potem 1870 v francosko-nemški vojni, v kateri je bil dvakrat ranjen.

Žalostno!

Iz Chicaga, Ill., je došlo sledeče poročilo:

Fern Roberts, šestnajstletna deklica, je bila danes odsotna od pouka v Lakeview višjišoli.

Njen oče, dr. Grant J. Roberts, se pa nahaja na smrtni postelji v Norwegian Deaconess Hospitalu, z dvema kroglјema v svojem telesu. Ako bo dr. Roberts umrl, bo ta deklica menda najmlajša deklica, kar jih je bilo kdaj pred sodiščem obdolženih umora v tej deželi.

"Jaz sem ga vstrelila, ker sem ga morala vstreliti", je izjavila deklica. "Želela bi, da bi ga bila umorila."

Pozneje je izpovedala:

"Imenoval me je za neumnico, idiotično itd. in deklice niso hotele z menoj hoditi. Potem je pa slabe stvari govoril o meni.

"Veste, mama je od njega ločena. Jaz je že nisem videla dolgo časa. Očeta je zapustila pred štirimi leti. Jaz sem ju poskušala spraviti zopet skupaj. Jaz sem hotela imeti zopet dom. Jaz sem hotela koga ljubiti in biti ljubljena — ne pa, da bi me nazivali idiota.

"Nekoč je oče pravil, da jaz nisem njegova prava hči. Včasih me je vzel v gledišče in mi dajal vsa mogoča slaba imena."

V noči, ko ga je obstrelila — kot pripovedujejo policaji — je deklica prosila očeta, da bi jo vzel v gledišče. Oče jo je vzel, in ko sta šla iz gledišča, je Fern potegnila revolver in oddala dva strela. Potem je z revolverjem tekla, kateri se ji je ponesreči sprožil, in jo je kroglja ranila v koleno.

Dve uri pozneje je šla policija na dom dekličinih starih starišev, s katerimi je živela.

Policija je našla deklico mirno ležati v njeni sobi; ko je prišla domov, nisvojega starega očeta in stare matere popolnoma nič naglegovala.

Dr. Roberts je bil dozdaj znan v Chicagu kot eden najboljših zdravnikov.

Deklica je lepa, lepih oči, zdravih rdečih lic in krasnih las. — Zdravniki so prepričani, da je deklica v resnici duševno bolna.

In ni bilo bi v resnici popolnoma nič čudno, ako je res, kar je izpovedala!

Na Italijanskem

so poklicali na vojno tudi precejšnje število duhovnikov. Doslej jih je pozvanih nekaj čez 5000. Nekateri listi pa pravijo, da trikrat toliko.

V Avstriji je po izjavi vojaškega škofa Bjelika v vojni službi na bojiščih in po bolnišnicah okrog 1500 duhovnikov. V tem številu pa niso vštetí bogoslovci in redovniki, ki jih je tudi lepo število pod orožjem.

KADAR GRE ZA OBSTOJ NARODA, NIMOREMA ŽRTEV PREVELIKA!

KAKI IZBORNI LINIMENT

ima veliko število uporab v vsaki hiši. Nikoli ne poteče dan ne da bi ga kaki član imel priliko rabiti.

Severa's Gothard Oil

(Severovo Gothardsko Olje) je taki liniment ter se že rabi preteklih 35 let. Izkazal je svojo vrednost pri zdravljenju

REVMATIZMA, NEVRALGIJE, IZVINJENJ, OTOLKLJAJEV, OTEKLIN, OTEKLIH ŽLEZ, OKORELIH SKLEPOV IN MIŠIC, KRČEV, BOLEČIN IN BOLESTI. Cena 25 in 50 centov.

Čitajte sledeče pismo: "Severovo Gothardsko Olje se je izkazalo zelo uspešno. Moja žena je imela hude bolečine v nogah toda po rabljenju Severovega Gothardskega Olja so bolečine postale manj hude in ko je porabila pol steklenice, so bolečine popolnoma izginile."

John Mikulastik, Rfd. No. 1. Box 96, Iron Mountain, Mich.

Kupite Severove Pripravke v lekarnah. Ako jih ne morete dobiti, naročite jih od nas. Zavrnite nadomestitve.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Glas iz Italije.

Iz Italije smo od slovenskega vjetnika prejeli sledeče pismo:

Aquilla, Italija, 10. 9. 1916.

Cenjeno uredništvo:—

Prosim, da bi potom Vašega lista poizvedeli za mojega brata LAZARJA MLJIČA. On je zadnjič pisal iz Gary, Ind. Prosim, da daste v list, da se mi naj oglasi, ako vidi oglas, oziroma, ako izmed rojakov ve zanj, da ga opozori. Imam tudi več sorodnikov v Ameriki, katere istotako prosim, da se mi oglasijo. Nahajam se v italijanskem vjetništvu. Pozdrav vsem skupaj.

Peter Mijič, soldato,
priggionerri de guerra.
Aquilla.
Italia. Prov. Abruzzi.

†

ZAHVALA.

Tempotom se še enkrat iskreno zahvaljujem vsem, ki so spremili mojega ljubljenega sinčka

JOSIPA

k večnemu počitku dne 14. oktobra na katoliško pokopališče. Ranjki je bil rojen 22. novembra 1913. Bodi mu lahka črna zemlja!

Žalujoči ostali:
Frank in **Filomena Sparmblek**, stariši.
Frank, brat.
Josip in **Filomena Keše**, stari oče in stara mati.
Portage, Pa., Box 111.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRAVAH.

POZOR! POZOR!

VABILO NA

plesno veselico,

.....katero priredi.....

SLOVENSKA MAXHOM GODBA

v Johnstown, Pa.,

dne 4. novembra 1916 v dvorani društva "Triglav"
na Ohio St.

Tem potom uljudno vabimo vse rojake in rojakinje, kakor tudi brate Hrvate iz Johnstowna in okolice, da se naše veselice v kolikor mogoče obilnem številu udeleže. Mi bomo znali ob enakih prilikah tudi upoštevati. Torej fantje in dekleta ne pozabite to priliko, ki se bo vsakemu prožila, da se bo zasukal kakor mu drago. Godba nam bo igrala mnogo krasnih komadov pod vodstvom g. Joe Rogel. Za sveže pivo in dober prigrizek bo dobro preskrbljeno.

Vstopnina za moške $1.00, dame so vstopnine proste.

Torej na svidenje v soboto, dne 4. novembra!

Odbor.

MODERNO UREJENA

TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRAJ

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETE, CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Slovensko katoliško

podp. društvo sveto Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95 Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 6325 Station St. E. E., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davson Ave., R. F. D. 1, Grosse Pointe, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No. 2 Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Pa.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Irski narod mora dobiti pravico!

Iz Londona se brzojavnim potom poroča, da je John Redmond, voditelj irskih nacionalistov, pri seji parlamenta javno obdolžil vlado, da je ona zakrivila, da je postala Irska nepatriotična in da je izbruhnila zadnja ustaja.

On je v svojem govoru zahteval, da se da Irski takoj homerule ali samovlado in da se takoj izpusti vse irske politične zločince, ki jih imajo v Dublinu in drugod zaprte še od zadnje ustaje, ter da se takoj odpravi preki sod.

Medtem, ko niso bili odgovori, katere je dal irskemu nacionalističnemu voditelju angleški ministrski predsednik Asquith, posebno ugodni, je bil govor Lloyda George-a, angleškega vojnega tajnika, zelo v prilog Irske.

On je pripoznal, da je vlada napravila veliko neumnost v svoji irski politiki ter tako preprečila, da se zdaj nič več ne priglasujejo irski prostovoljci za irsko armado.

On je pozival parlament, da se vse stranke združijo in da delujejo kolikormogoče na to, da se vse zapreke odstrani, ki stojijo zdaj na potu boljšim časom za Irsko; — rekel je, da je to predpogoj, da bo mogoče potem govoriti o rekrutiranju Ircev za angleško armado.

Njegov govor vsekakor znači, da vlada zdaj ne namerava v Irski vpeljati konskripcije, kot zahteva to "Iree" Carson.

Redmond je med drugim tudi rekel:

"Vladni sistem, kateri obstoja zdaj v Irsko nasprotuje principom, za katere se zdaj zavezniki borijo v Evropi, in ta sistem je povzročil, da je oziroma, da je bilo v tej deželi tako napeto mnenje proti Angliji."

John Rawlison, unionist, je k temu še pridejal:

"Ker se ravno vpošteva važnost skupnosti in edinosti med Združenim kraljestvom in Irsko, da bi se tako skupno zoperstavljali sovražniku, sem mnenja, da je zdaj čas, da se rešuje te stvari v domači politiki."

Redmond je govoril svoj nepričakovan govor pred natlačeno zbornico, kjer so v galerijah sedeli tudi: Lord Lieutnant za Irsko, Lord Charles Breserford, Lord Pirire in Lord Stanfordham, kraljev privatni tajnik.

Irski nacionalistični voditelj je rekel, da ne more nihče zanikati, da je sedanja situacija v Irski zelo nevarna; — on je svojim poslušalcem postavil pred oči sliko: kakšno je bio irsko navdušenje za zaveznike pričetkom vojne in kakšno je danes.

"Moj namen je združiti, ne pa razburiti mnenje in čutenje irskega naroda, in pokazati kako je mogoče celo stvar ugodno rešiti. — Jaz nočem zdaj držati kakega strankarskega govoru, temveč ravno nasprotno."

Rekel je, da je bilo takoj pričetkom vojne 157,000 Ircev v armadi, od katerih je bilo 92,000 katoličanov, in 10,000 mož je imela Irska pri mornarici. Od takrat še število irskih vojakov in mornarjev ni povišalo, temveč znižalo — ker je bilo veliko pobitih, — ker se ni z Irsko pravično in pravilno postopalo; — ako bi se bilo postopalo pravično in pravilno, bi se bilo do danes število irskih divizij najmanj potrojilo.

Nato je Mr. Redmond navedel, kako je nekdaj ministrski predsednik Botha postopal z ustajo v Južni Ameriki; — rekel je:

"Ako bi se postopalo z ustajo v Irski tako kot je ministrski predsednik Botha postopal z ustajo v Afriki, potem sem prepričan, da bi bila danes drugačna situacija."

Kako je bilo v Južni Afriki, je čitateljem menda znano, namreč, ko so se Buri uprli, so jim dali Angleži samovlado in skoro popolno svobodo.

Mr. Redmond je vprašal vlado, zakaj se je napravilo v Dublinu unijsko vlado, vprašal je, kaj hočejo s tem doseči. Ali je novi glavni tajnik že našel kako pot, po kateri bo mogoče stvar rešiti? — je vprašal ter nato še stavil ironično vprašanje, če je zato tja prišel, da je napravil preki sod.

Dalje je rekel, da bo napravil vse karkoli bo v njegovi moči, da se bo obdržalo sedanje irske polke pri sedanji moči in pri sedanjem številu, toda ne sme se zahtevati od njega nekaj kar ni mogoče. — Članom kabineta je javno povedal, da je dolžnost vlade, da odstrani vse, kar dela irski narod nelojalnega do angleške vlade in do zaveznikov sploh.

Prisilna vojaška služba — je rekel — bo le še bolj razburila duhove; potreba pa je, da se irske rekrute prideli k irskim polkom, nikakor pa ne k angleškim ali kakim drugim.

"Sedanjo vlado v Irski", je rekel Redmond", se mora odpraviti, kajti dokler bo ta vlada obstojala, bo tudi sedanje mnenje. In dalje, dokler se bodo zavezniki borili za pravice malih narodov in pri tem tlačili Irsko, ne more nihče pričakovati, da bodo dobili na svojo stran simpatije zaveznikov.

"Naj vlada takoj odpravi v Irski preki sod in postavi na čelo irske vlade moža, k ni bil v zvezi transakcij proti zadnji ustaji. — Naj se odpusti onih 560 jetnikov, za katere se dozdaj še ni nič pobrigalo. Naj se zdaj vsaj s temi jetniki postopa kot s političnimi zločinci; — in kar je glavno, naj vendar enkrat vlada zaupa Irski in ji da samovlado."

Mr. Redmond je rekel, da je sedanje postopanje Anglije napram Irski v veliko škodo angleški stvari, kajti to početje vzbuja v Ameriki in po vseh kolonijah veliko zgražanja in obsojanja.

Nazadnje je še prosil svojo vlado, da naj že enkrat vpošteva ta svarila, ker si cer je mogoče, da se bo enkrat nahajala Anglija v velikih neprilikah, ki bodo bolj neugodne za njeno stvar, kot je bila zadnja ustaja, ki ni ne Irski, ne Angleški koristila, temveč obema le škodovala; — Irski, ker je padlo toliko Ircev, Anglja je pa zelo veliko trpela na ugledu.

CENTRAL NEWS PHOTO SERVICE, NEW YORK.

ANGLEŠKI VOJAKI Z MASKAMI.

Henry Edward Duke, glavni tajnik za Irsko, je odgovoril Redmondu in pripoznal njegov patriotizem, pripoznal je tudi, da je treba temeljitih izprememb v tej stvari. Rekel je, da Lloyd George, vojni tajnik, že sestavlja načrte, s katerimi bi bilo mogoče doseči, da bi Irska sodelovala skupaj z Anglijo in drugimi zavezniki v tej svetovni vojni.

Glede jetnikov je pa rekel, da se vsakega izpusti, ki more dati garancije, da se ne bo več kaj sličnega podstopil.

Mr. Asquith, ministrski predsednik, je izjavil, da je res, da se je napravilo pričetkom in tekom vojne veliko napak, in pripomnil je tudi, da se bo Redmondove besede vpoštevalo in na njegove nasvete obračalo največjo pozornost.

Rekel je, da gotovo nihče bolj ne želi boljših odnošajev med Irsko in Anglijo kot ravno angleška vlada. — Pripomnil je, da je vzrok, da so taki odnošaji, to, ker se ni nikdar resno poprijelo te stvari — sploh, ker se je delalo napake, katere se pa da še popraviti.

Mr. Asquith je končno še obljubil, da se bo politične jetnike takoj osvobilo, ko se bo lahko smatralo, da ne bo s tem nastala zopet kaka nevarnost za ustajo.

Alfred Byrne, nacionalist, zastopnik nekega okraja v Dublinu, je zavpil: "Jetniki stradajo!"

Mr. Asquith je na to pikro opazko čisto mirno rekel, da, ako je kaj na stvari, se naj javno pritoži domačemu tajniku, nakar je Timohty Healy, nacionalstični član kabineta zakričal: "On je največji sovražnik takih jetnikov kar smo jih kdaj imeli."

"Spoštovanega gentlemana", je odgovoril ministrski predsednik Asquith, "karakteriziranje domačega tajnika ni spodobno. Toraj naj navede dejstva."

Na to je odvrnil:

"To je brez pomena. — Ampak dobro bi bilo, da bi se ameriškega poslanika pustilo, da bi obiskal te ječe."

"Ako bo ameriški poslanik toliko prijazen", je rekel ministrski predsednik, "da se bo potrudil in obiskal te ječe, bom zelo zadovoljen in srečen. — Jaz popolnoma nič ne prekličem, kar sem rekel takrat, ko sem se vrnil iz Irske, namreč, da se ne da Irsko prisiliti, da bi sprejela tako vlado, kakršne si ona ne želi."

Nacionalisti so pričeli kričati: "Kaj pa zdaj delate za to stvar?"

Končaje je ministrski predsednik Asquith še rekel, da se more priti stvari do konca le, ako se napravi med Irsko in Anglijo nekak sporazum.

On je mnenja, da ni v Angliji nobenega politika in nobene stranke, ki ne bi ta sporazum iz vsega srca pozdravil.

Asquithov govor nacionalisti niso posebno navdušeno pozdravljali, nekateri so si celo namigavali in delali pikre opazke.

Joseph Devlin, nacionalistični član parlamenta za West Belfast, je rekel v svojem govoru, ki je sledil Asquithovem, da mu je silno žal, da ne more ministrskemu pred sedniku niti za eno besedo, niti za eno njegovo mnenje čestitati.

Rekel je, da imajo zdaj Irsko v svojih krempljih politiki, ki jih je nastavila za irsko vlado angleška vlada. On odobrava, da bi se upeljalo konskripcijo, toda nikakor ne more svetovati, da bi se Angliji kaj takega podstopila prej, kot je dala Irski samovlado.

Nato je govoril Lloyd George, vojni tajnik:

"V najbolj kritičnem trenutku, namreč, ko se je pričela ta vojna, se je napravilo pri rekrutiranju Ircev veliko napak. Jako težko je dobiti nazaj izgubljeno priložnost, kakršna je bila ta, kjer se je takorekoč zamorilo ves narodni patriotizem, vse navdušenje."

Dalje je rekel, da se je storilo vse, da bi se obdržalo irske polke čisto irske.

Rekel je, da se je rekrutiralo tekom vojne 105,000 Ircev ali 2 in pol odstotka vsega irskega naroda. —

V svojem govoru je dalje pozival vse stranke, da se zavzamejo za Redmondove nasvete in delujejo v njegovem smislu.

Pozival je zastopnike Anglije, da se potrudijo, da bodo odstranjene vse težkoče, ki stoje na potu tej stvari, da bo tako mogoče delovati za skupno stvar. V istem smislu je pozival Irsko.

Redmondova predloga, da se takoj upelje na Irskem samovlado, je bila poražena z glasovanjem: 303 proti 106.

Kako postopajo Nemci v Belgiji.

Amsterdamski list "Telegraaf" je — kot se poroča ravnokar iz Amsterdama — dobil iz zanesljivih virov poročilo iz Belgije, da so pričeli Nemci tudi v Belgiji deportirati prebivalce.

General von Sauberzweig je naznanil — piše "Telegraaf" —, da se bo ljudi prisililo delati na polju, in sicer ne samo na lastnem polju, temveč se jih bo, ako bo treba, poslalo tudi v druge vasi.

Vsak, kdor bi se predrznil temu ukazu zoperstaviti, bo kaznovan 10,000 mark.

Istočasno se pa iz Londona poroča, da so tudi tam dobili ravnotako poročilo, vsled česar so pričeli tamošnji časopisi pisati, da bi bila angleška vlada popolnoma opravičena, ako bi prepovedala Ameriški komisiji za pomoč Belgijcev pošiljati hrano in obleko v Nemčijo, medtem ko morajo Belgijci delati za nemško armado.

Državni department v Washingtonu — kot se poroča iz Washingtona — je zvedel, da je nevarnost, da bi ne mogla Ameriška komisija za pomoč Belgijcem več pošiljati hrane in obleke.

Uradniki v državnem departmentu so izjavili, da, ako je res, da je nemški general izdal ta ukaz, potem bi bilo delovanje Ameriške komisije nenevtralno in kot tako seveda Anglija tudi lahko prepreči.

Toraj, Nemci hočejo zdaj še z Belgijci narediti tako kot so s Poljaki!

O "kultura"!

3500 francoskih duhovnikov padlo.

Francoska vlada je vtaknila v armado in poslala na fronto vse za orožje količkaj sposobne duhovnike ter pustila marsikatero župnijo brez vsake verske oskrbe. Dosedaj je že padlo na raznih francoskih bojiščih 3500 duhovnikov in 2300 bogoslovcev. Ker je bilo že pred vojno veliko pomanjknje duhovnikov na Frncoskem in se bo število padlih še zvišalo, bo pomanjkanje duhovnikom na Frncoskem po končani vojni tako veliko, da utegnejo biti cele dekanije brez duhovnika in ljudje celo v smrtnih urah brez zadnje pomoči.

Velik municijski parnik uničen.

London, Anglija, 19. oktobra. Včeraj je v Angleškem Kanalu zašel na podmorsko mino angleški parnik "Alaunia", ki je vozil municijo.

Parnik se je potopil. Potniki so rešeni, medtem ko se štiri može od posadke pogreša, najbrže so se potopili.

HARMONIKE

Podisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem ksanjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kar korčno kdo zahteva. Brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL.
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihael Cirar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, Frank Janesh in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Castello.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbregar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Depue, Ill.: Dan. Badovinac.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zaletel in Frank Bambich.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Nokomis, Ill. in okolica: Math. Gal shek.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Cherokee, Kans.: Frank Rešisnik.
Oziesby, Ill.: Matt. Hribernik
Waukegan, Ill. in okolica: Fr. Petkovšek in Math. Ogrin.
Columbus, Kans.: Joe Knafelc.
Franklin, Kans.: Frank Leskovec.
Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.
Kansas City, Kans.: Peter Schneller
Mineral, Kans.: John Stalc.
Ringo, Kans.: Mike Pencil.
Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.
Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz, M. F. Kobe in Martin Rada.
Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian
So. Range, Mich. in okolica: M. U Likovich.
Chisholm, Minn.: K. Zgonc in Jakob Petrich.
Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Goužo Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek.
Eveleth, Minn.: Jurij Kotse.
Louis Balant.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Kitzville, Minn. in okolica: Joe Adamich.
Nashwauk, Minn.: Geo. Maurin.
New Duluth, Minn.: John Jerina.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Klein, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Urich.
Red Lodge, Mont.: Joseph Jeraj.
Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.
Gowanda, N. Y.: Karl Sternša.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka
Barberton, O. in okolica: Math Zrakar.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Resnik, John Prostor in Frank Meh.
Lorain, O. in okolica: J. Kumše in Niles, Ohio: Frank Kogovšek.
Youngstown, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleteršek.
Braddock, Pa.: Ivan Germ.
Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Cecil, Pa. in okolica: Mike Kočevar
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk in Vid Kovančk.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Broughton, Pa. in okolica: A Demšar.
Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.
Dunlo, Pa. in okolica: Joseph Suhor.
Export, Pa.: Frank Trebeta.
Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben in Math. Kamin.
Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.
Irvin, Pa. in okolica: Fr. Demšar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolnik.
Meadow Lands, Pa.: Georg Schultz
Moon Run, Pa.: Frank Maček.
Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jaksha I. Podvasnik, I. Magister in U. R. Jakobich.
South Bethlehem, Pa.: Jernej Koprivšek.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Fr. Šeme in J. Peternel.
Tooele, Utah: Anton Palčic.
Winterquarters, Utah: L. Blažich.
Black Diamond, Wash.: G. J. Perenta.
Davis, W. Va. in okolica: J. Brosich
Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in A. Korenchan.
Kenosha, Wis.: Aleksander Pesdir
Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Aug. Collander.
Sheboygan, Wis.: Heronim Svetlin in Martin Kos in John Stampfel.
West Allis, Wis.: Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val Stalich in Valentin Marcine

Kdaj bo konec?

Ves svet napeto pričakuje konca najstrašnejše vojne, kar jih pomni svetovna zgodovina.

Vsak človek premišljuje, kdaj bo konec tega strašnega klanja, kdaj se bo ljudstvo toliko izpametovalo, da bo samo izrazilo svoje misli in želje ter se ne bo več pustilo diktirati od svojih kraljev, cesarjev, diplomatov in državnikov. Ni dovolj, da bere človek samo dnevne novice, pač pa mora dobiti tudi nekak pojem o notranjih zapletljajev v raznih državah, o raznih političnih spletkah, o vzrokih sedanjega klanja, ki so le površno omenjeni v časopisju. O vsem tem razpravlja na dalgo in široko naš **"SLOVENSKO-AMERIŠKI KOLEDAR"**, ki se že prav pridno tiska in bo v najkrajšem času izšel. Ker letos ni mogoče dobiti iz starega kraja nobenega koledarja in nobene pratike, je umevno, da bodo posegli po njem vsi ameriški Slovenci.

Ker smo ga tiskali le omejeno število, ga naročite takoj. — Cena je isto kot lansko leto.

"SLOVENIC PUBLISHING CO."
82 Cortland St., New York, N. Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga mele vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli.

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madame Staël ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: 'Doli s orožjem' je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkomalo: selo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najrajše poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo bral.

Štajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedaj sem v nekem gostu pri Griegiach in sem bral knjigo s naslovom "Doli s orožjem!" Prebiral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem zaželel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bi jo tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Svete Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbo, ki bi razširjala te knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral — —

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir.

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom posudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli širje krišemsvet in učili vse narode.

Finančni minister Dunajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana za pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, še bo prebral te knjige.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte jo pri:

Slovenic Publishing Co..
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N Y

POUČNE KNJIGE:

Abecednik nemški	—.25
Ahnov nemškoangleški tolmač, vezan	—.50
Cerkvena zgodovina	—.70
Poljedelstvo	—.50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	$1.00
Postrežba bolnikom	—.20
Sadjereja v pogovorih	—.25
Slov.-angleški in angl.-slov. slovar	—.50
Slov.-angl. in angl.-slov. slovar	1.50
Trtna uš in trtoreja	—.40
Umna živinoreja	—.50
Umni kmetovalec	—.50
Veliki slovensko-angleški tolmač	$2.00

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Doli z orožjem!	—.50
Božični darovi	—.15
Hubad, pripovedke, 1. in 2. svezek po	—.20
Ilustrovani vodnik po Gorenjskem	—.20
Leban, 100 beril	—.20
Na razpotnih potih	—.20
O jetiki	—.15
Odvetniška tarifa	—.30
Pregovori, prilike, reki	—.25
Titanik	—.30
Trojka, povest	—.50
Vojna na Balkanu, 13. sveš.	$1.85
Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17 s slikami	—.50
Zgodovina slov. naroda 5. svezek	—.40
Življenja trnjeva pot	—.50
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu)	—.75

RAZGLEDNICE:

Newyorške s svetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po	—.03
ducat po	—.25
Album mesta New Yorka s krasnimi slikami, mali	—.35

ZEMLJEVIDI:

Združenih držav mali	—.10
veliki	—.25
Astrijsko-Italijanska vojna mapa	—.10
Balkanskih držav	—.15
Evrope	—.15
Evrope, vezan	—.50
Vojna stenska mapa	$1.50
Vojni atlas	—.25
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po	—.25
Avstro-Ogrske mali	—.10
veliki vezan	—.50
Celi svet	—.25
Velika stenska mapa U. S. na drugi strani pa celi svet	$1.50

OPOMBA: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh cenah že vračunana.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way ob Box St. Mount Oak dock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave. Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Kaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 588, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:
NIKE ZUNICH, 421 — 7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:
FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:
JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodi oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Gosli.

Napisal **Zvoran.**

Vaška črtica.

Ilhov France je bil čuden fant. Samoten je hodil, svojo pota in razmišljal stvari, katerim so se ljudje smejali, če jih je povedal. Baš zato se je ogibal vaščanov, ki ga niso umeli, in na vsa vprašanja je odgovarjal le kratko, odurno.

Še bolj kot odraslih se je ogibal vaških otročajev, ki so ga jezili in zmerjali, kjer so le mogli. "Cigan, cigan!".... so vpili, če so ga zagledali na cesti, in jeli metati kamenje, blato in ocepke za njim. Francetu pa so se vselej ob taki priliki zasvetile oči, kri mu je vzkipela in spustil se je v tek za poredneži. A le redkokdaj je katerega vjel in naklestil.

Zakaj so ga zmerjali s ciganom? Nekaj so bile krive temu njegove čudne, temne oči, zagorela polt in njegovi dolgi, črni lasje. Nekaj pa njegova obleka. Nosil je namreč zelen jopič, na katerega si je bil prišil par svetlih gumbov, ki jih je bogve kje in kdaj dobil. Na glavi pa je imel špičast klobuk, in za trakom je bilo zataknjeno lepo, zakrivljeno pero, ki je kimalo pri vsakem koraku. — Prav čiste pameti ni — so dejali ljudje, kadar so ga videli.

Borno je bilo Francetovo življenje, prav borno. Dan na dan je zahajal na delo, zdaj k temu zdaj k onemu kmetu, potil se vestno od zore do mraka in bdano delal brez mnogih besed in tožb. Na večer pa se je vračal ves truden domov na Podševlje. Stanoval je pri bratu Tonetu in imel na svislih slabo posteljo, zbito iz par desk, in par otepov slame povrhu.

Denar, ki so mu ga plačevali za dnino, je nosil zvesto domov in ga dajal Tonetu. Ta se mu je vselej nasmejal in mu rekel: — "No, že prav, France...." Več besed ni slišal v zahvalo, a jih tudi ni pričakoval.

Tako je potekalo Francetu enakomerno leto za letom.

Pričakoval ni lepših časov, ker je bil vajen trpljenja in dela. Mislil ni mnogo na nase ne na bodočnost — moj Bog, saj ni imel niti časa za to.

Nekoč pa se je zgodila v Francetovem življenju velika izpremememba. To pa je bilo tako-le:

Cigani so bili prišli neko nedeljo v vas in igrali na gosli. France je bil ves zamaknjen v te tožne, zategle glasove, ki so se potem razpleli v veselo, poskočno melodijo in zopet postajali tiši in počasnejši, dokler niso slednjič utihnili popolnoma in izginili nekje v dalji. Potem pa so zopet začeli od kraja.... France je poslušal in poslušal ves dan....

Gosli — ko bi on imel take gosli! Tudi on bi sviral tako — saj bi znal, gotovo bi znal! Vse Francetove misli in želje so se strnile v ta cilj. Da, gosli si bo moral pripraviti, naj stanejo, kar hočejo!

In na večer tistega dne se je premetaval brez spanja po svojem trdem ležišču in vedno mislil in tuhtal, kako bi prišel do gosli. — Skozi linico se je zrl v svetlo pomladno noč, štel peresa na jablani, ki je cvetela pod oknom in šumela v rahlem nočnem vetru, in ni mogel zaspati. Vedno je slišal ciganske gosli, ki so brnle v otožnih in veselih glasovih, in vedno odločneje je vstajala v njegovem srcu želja po lepo zvenečih goslih....

Od tedaj ni več dajal France denarja bratu. V mošnjičku, katerega je skrival v slamo pod vzglavje, je imel že par svetlih krone, vedno jih je štel in računil, kdaj jih bo dovolj, da pojde v mesto in si kupi gosli. A Tone ga je grdo gledal in mu ni privoščil več lepe besede od tistega časa.

France je bil potrpežljiva duša; očitanja in zbadanja, kam deva denar, je molče prenašal in sanjal vedno o svojih goslih. Če je nesel upognjen težko breme izpod Gore, če je sekal v Podlazu drva, zmirom je mislil na lepe čase, ko bo sedel ob hladnih večerih pred hišo in bo igral, da bo veselje.

Zvezde bodo sijale, murni bodo črinčrinkali po travi, nad njim bo šumelo listje — a on bo godel, da se bo glasilo kot iz ciganskih gosli.... In ljudje ga bodo prišli poslušt in ne bodo se mu več smejali, ampak tiho se bodo čudili njemu in njegovim goslim.

Neke nedelje poleti je bilo, ko se je napravil v mesto. Trdno je tiščal v roki mošnjiček s srebrnimi kronami in hitel po beli cesti...

Slednjič je dospel v mesto.

Nestrpno je hodil po ulicah in iskal prodajalnice, kjer bi dobil gosli. Slednjič je zagledal svetlo, visoko prodajalnico z velikimi okni, kjer so bile razstavljene čudno lepe stvari — in tudi lepe, svetle gosli.

France je strahoma vstopil in vprašal, ali bi dobil gosli za osemnajst kron, ki jih je imel v mošnjičku. Prodajalec se mu je nasmehnil in prinesel več gosli. — France je izbiral in izbral svetlobarvne, nove gosli, na katere mu je prodajalec za poizkušnjo zaigral, da mu je kar srce v prsih zatrepetalo. Potem mu jih je zavil, dal lok in vzel denar. Dve kroni je Francetu še vrnil.

Nerodno se je France odkril, stisnil gosli pod pazduho in odšel.

Hitel je proti domu kar je mogel, da bi čim prej poizkušal igrati. — Doma je šel na svisli, sedel na posteljo in odvil gosli. Lepe so bile — da, še bolj so se svetile nego prave ciganske. Vzel je lok in potegnil po strunah. Hej, kako je to zadonelo in zahrnelo, da je bilo veselje!

In z okornimi prsti je izkušal France pritiskati strune, kakor je videl cigane. Niso bili sicer to lepi glasi, a njemu se je zdelo, da še orglje v cerkvi lepše ne pojo kot njegove gosli.

Od tedaj se je začelo za Franceta lepo življenje. Podnevi je delal, zvečer pa je godel pred hišo ali na svislih. Ob nedeljah popoldne so prišli vaški dečaki k Francetu in go silili, naj zagode. On je prinesel gosli, lepo jim navil strune in začel igrati, kakor je vedel in znal. In ves mladi vaški svet je občudoval Franceta in njegovo umetnost.

Le svakinja Mina ni mogla poslušati Francetovih gosli. Vedno je pretila, da vrže to šaro na ogenj, ker ji budi malo Anico, da noče zaspati in da joka. Tone, brat Francetov, a je govoril, da je France sedaj popolen cigan, ali pa — norec....

France pa je molčal, delal in trpel kakor prej in skrival varno svoje gosli, svoj največji zaklad.

A nekoč so ga vendar spravili ob njegovo najlepše veselje.

Gori pri Podhostniku je nosil ves dan seno s hriba. Ko je prišel domov, je zagledal gosli pred hišo na tleh. Strune so bile odvite, lok zlomljen in gosli so imele na hrbtu veliko razpoko....

"Moje gosli!".... je zajokal. "Kdo mi je razbil moje gosli?"...

"Jaz, jaz!" se je oglasila Mina kriče v kuhinji, "da mi ne boš več budil otroka, ti nepridiprav ti!"

"Ah, moje gosle — te ste mi razbili!"....

Silna bolest je prevzela Francetovo dušo....

"Pa pojdem od hiše! V svet pojdem, in me ne bo nazaj nikoli več."

"Le pojdi!" je zakričal Tone, "saj nisi nič prida: denar mečeš strani, ki ga je tako krvavo potreba. Le pojdi! Prej ko odideš, bolje je!"

"Pojdem.... takoj!" je mrmral France in odšel na svisli. Z žalostjo je gledal na razbite gosli in v srcu mu je vstala doslej nepoznana mržnja in srd do Mine, do brata in do vseh vaščanov. Da, v svet bo šel čez hribe in doline, kjer ga ne bodo poznali ljudje in ga ne bodo zmerjali fantalini. Saj svet je velik, dela mnogo — kakor je slišal od drugih — in kmalu bo zaslužil dovolj za nove gosli. Potem pa bo hodil okoli, a domov ga ne bode več iz tujih krajev, kjer so boljši in prijaznejši ljudje kot na Podševlju.

In res je šel v svet.

Zvezde so blestele in hladna sapa je vila drugi dan skozi jesensko jutro, ko se je France odpravljal.

Pogledal je še zadnjič skozi okence na travnik, na jablano pod oknom, na kateri je trepetalo zadnje, rumeno listje in težko mu je postalo nehote v prsih. Vzel je culico z najpotrebnejšim, postal malo pred hišo in zaklical: "Z Bogom!"

A nikdo se ni oglasil.

In Francetu je bilo hudo v srcu, da ga ni nikdo poklical nazaj, da mu ni nihče rekel prijazne besede v slovo, da je tako reven in preziran odšel od doma.

Z žalostjo v srcu in s težkimi mislimi je hitel po cesti, ki se je vila po zapuščenih jesenskih poljih; kam — tega sam ni vedel. — Naprej pač, naprej v svet!

Doma pa se je smejal Tone svoji ženi Mini:

"Ne bo osem dni, ko bo zopet nazaj. Kaj pa hoče v svetu tak bedak, ki komaj ve, da živi?"

A preteklo je leto, in Franceta ni bilo nazaj. "Ciganska kri!" so govorili ljudje na vasi, migali z ramami in počasi pozabili nanj in na njegove gosli.

Na sveti večer je bilo.

V adventu je mnogo snežilo, a nocoj je bilo jasno in tiho. Tako mirno so gorele tam gori nebeške zvezde, nad gorovjem je svetila luna v modrikastem svitu in v belem snegu se je svetlikalo kakor samo srebro. In nebesne luči so se blestele in zrcalile na mirni poljani vse drugače, vse jasnejše kot v drugih nočeh....

Med nedolžnobelimi polji pa se je vila cesta kakor pepelnatosiva črta. Človeške noge so oskrunile tam nežni sneg; zmešal se je z blatom pod kolesi voz in nič več ni bil bel, kakor bo poljih naokrog. Po tej cesti še je vračal tisti sveti večer — France.

Iz daljnega, mrzlega sveta, kjer ni našel nikogar, ki bi imel umiljenje z njim, ki bi umel njegove misli, se je vračal v rojstno vas — bolan....

V tujih krajih, pri neprijaznih ljudeh se je zopet zaželelo njegovo srce po beli, gorski vasi, po travniku domačem, po jablani pod oknom, na katero je gledal v nočeh brez spanja....

Mračno je bilo v njegovi duši, temno v njegovem srcu. Le ena jasna misel je bila v njegovi trudni glavi, ena želja — da bi bil že skoro doma.

Sklonjen je hodil in zakašljal je suho tuintam.

In ta kašelj se je čudno glasil v nočnem miru, tako čudno, da se je France skoraj bal.

Huda utrujenost se ga je polaščala in na mnogih mestih je moral počivati.

Mislil je na Toneta in na Mino — bogve če sta huda, če ga bosta sprejela pod streho, ali ne....

Pospešil je korake in hitel naprej....

Še kake pol ure je bil pod vasjo, ko je zaslišal zvonjenje vaških zvonov.

"Kaj zvoni?" se je vprašal in se polagoma domislil, da je to glas svetonočnih zvonov, vabečih k polnočnici.

Malo je obstal, potegnil z roko po mrzlem čelu in s težavo korakal navzgor.

Ko je prišel na Podševlje, je bilo v vasi vse tiho, le iz cerkve se je slišalo kakor iz neznane daljine božično petje in srebrn glas orgelj.

France pa se je truden spustil na klop pred domačo hišo, zavil se obleko in čakal.

Mrzlo je bilo, a v prsih ga je nekaj peklo, pred očmi so mu plesali veliki ognjeni kolobarji in v glavi mu je tolklo kakor kladivo na žareče železo. Potem pa je vse počasi izginilo in nič več ni čutil.

Par dni je ležal France pri Tonetu. Vedno huje mu je bilo — konec se je bližal.

Mina se je bala Francetovega suhega, rumenega obraza in njegovih čudnih oči. Le redko ga je prišla pogledat.

Tone pa se je jezil, da je prišel brat domov samo umirat, da ga ni že kje zunaj pograbila bela smrt. A tolažil se je z mislijo, da tako ne bo dolgo.

In res ni dolgo trpel.

Na Svete tri kralje je bilo proti večeru.

Tone je prišel pogledat k Francetu in se je začudil, da je tako moren in tih.

"France, kako ti je?" je vprašal.

"Muzika.... muzika.... gosli. Ne slišiš, kako lepo godejo? Sami angeli so.... Čuj.... čuj!"

France se je mlce sklonil pokoncu in s čudnim izrazom v očeh pogledal Toneta. S smehljajem krog suhih usten je z napeto pozornostjo poslušal in strmel predse. —

A prijel g jek ašelj, oči je naenkrat zaprl in zopet omahnil na trdo vzglavje.

Tonetu se je ta hip zamilil in prestrašil se je smrti. Hitel je poklicat Mino, naj prinese blagoslovljeno svečo.

Ko sta stopila k Francetu, je ležal ta nepremično na postelji in šepetal sam seboj.

"Dajte sem moje gosli!" je zaklical naenkrat, široko odprl oči in se izkušal dvigniti. A počasi se mu je nagnila glava nazaj, oči je polagoma zaprl in tam v kotičku se je pa prikazala svetla solzica. Vaškega cigana ni bilo več....

Plamenček sveče je nemirno trepetal, dolge sence so se plazile po podu in tiho je bilo vse.... čudno tiho.... Mino je vse to prevzelo in krčevito je zaihtela, Tone pa je odšel tiho s trudnim, počasnim korakom....

Iz modernega sveta.

Roman. Spisal **Fr. S. Finžgar.**

I.

V mraku je dišalo po sajah. Črn stolp dima se je v brezvetrnem vzduhu dvigal visoko in se spajal s sivo meglo, ki je ležala tako nizko, da je tičal cerkveni stolp s križem v njej, kakor bi bil pribit na velikanski plafon. Sicer pa je bila vsled polne lune decembrska noč dosti svetla, da se je lahko hodilo po zmrzli poti, kjer so se sledile globoko zagažene kolesnice.

Dr. Vinko Sluga je imel ovratnik kratkega kožuha visoko zavihan, palico je stiskal pod pazduho, roke je tiščal v žepu in je hitro korakal, ker ga je skoro zeblo v noge. Parkrat je dvignil glavo iz mehke kožuhovine in pogledal na mogočen dimnik, iz katerega so priletele tuintam iskre. Zvedeti je hotel, če je še daleč od tovarne.

Hodil je prvič to pot ponoči in zato se mu je zdela dokaj dolga. Kadar je videl iskro šiniti iz dimnika, je zbral misli, ki so se mu užigale v glavi, in zdelo se mu je, da bodo njegove ideje, ki jih je prinesel s seboj, ki jih je grel na svojem srcu toliko časa, prav tako švigale na dan, kakor iskra prasketne iz dimnikovega žrela — samo da ne smejo ugasniti, ampak morajo krog sebe užigati in paliti ogenj napredka, ogenj velike ljubezni do človeštva.

Lahkih korakov je hitel po cesti. Srečalo ga je nekaj delavcev. Bili so umazani, na povenelih licih je sedela skrb. Hodili so hitro — skoro tekli so. Mladi doktor jih pozdravi: "Dober večer!" Tako mu je rekel rajni oče, da naj ponoči slehernega ogovori. "Poštenjak se ti bo vselej odzval, kdor ima pa zle nakane, ta bo molčal. Takih ljudi se boj, pojdi dalje, pa se večkrat ozri in z roko potipaj, kje imaš nož!"

Delavci so nekaj zamrmrali, za trenutek se ustavili, začudeno pogledali neznanca, ozrli se drug na drugega in bežali dalje, govoreč med seboj nerazločne besede.

"Čudni ljudje!"

Mladega doktorja je tako obnašanje sicer iznenadilo, ni ga pa užalostilo. Še vesel je bil. "No, to bo polje za privatno zabavo! Čakajte, za leto dni boste vriskali, če me srečate. Drugače, da, to mora biti drugače! Reveži! Kakor stroji!"

Dospel je do visokega ozidja, katero je objemalo tovarniški hrup. Pozvoni.

V vratih zaškriplje velikanski ključ, eno krilo se odpre in visoka postava vratarjeva se sklanja pred njim.

Vinko mu stisne desetico, pogleda ga v oči — a nekaj ga pretrese. Strašne oči! To niso človeške; pošast gleda tako. Sevela iz njih do prahu ponižna hinavščina in za njo skrita lisičja potuhnjenost.

Vratar se je zopet priklonil, zaloputnil vrata, z roko sukal ključ, telo pa zasukal z glavo vred za doktorjem in zaklical skozi nos: "Gospod doktor! Gospodje se imajo dobro! Naj gredo pogledat!"

"Da bi te!"

Zjezilo je Vinkota to opozarjanje. Pa se je hipoma pomiril in si mislil: "Bedaković ima pač posebne manire!"

Izginil je čez dvorišče proti paviljonu, kjer je bilo v prvem nadstropju stanovanje za tvorniškega zdravnika.

Ko je iskal v žepu ključ do svojega stanovanja, je slišal dobro skozi nasprotna vrata na hodniku šum, petje, tudi klavir. Zdravnik je hitel, da bi čimpreje odklenil in tiho izginil v stanovanje. Že je držal za kljuko, ko se odpro nasprotna vrata in vihravo pride skozi nje knjigovodja. Komaj zapazi doktorja, hiti k njemu, pozdravlja ga glasno, prime za roko in kriči:

"Gospod doktor, k nam, mi se izvrstno zabavamo!"

Vleče ga kar s silo od vrat. Vinko se opravičuje, da je pozno, da ne more, da je truden. Ali knjigovodja ga tira dalje, sipље nanj cele grmade poklonov, odpre vrata in zavpije v družbo:

"Živio gospod doktor!"

Vsa družba za časek umolkne, potem pa planejo vsi od mize in pri vratih se napravi kar gneča, tako so hiteli vsi pozdravljat došlega zdravnika.

"Oprostite, gospodje, saj še vseh obiskal nisem! Ali gospod knjigovodja je preprijazen, kar na komando sem moral v sobo!"

"Tako je! He, pri nas je vse na komando! Se boste že privadili! Kolosalno se bomo zabavali, he, živio, moj edini kolega — ker ste še samec, kakor jaz!"

Prijel je zdravnika čez pas, kakor bi ga hotel objeti, da se je Vinko moral skoro siloma oprostiti njegove roke. Bil je to mlad človek, nadziratelj v tvornici, banalnega lica, brez izraza in brez duhovitosti. Pisal se je Egon Seme.

Ko je Vinko odložil kožuh in klobuk, vedejo ga k mizi, kjer je gospa knjigovodja že pripravila mesto. Nekoliko je bila v zadregi. Zdravnika še ni videla, ker je posetil gospode v pisarni, v stanovanje ga še ni bilo. Bil je šele dva dni v tvornici in je urejeval svoje stanovanje.

Dr. Sluga gre takoj k gospe, dvorljivo ji poljubi roko, se zravna kvišku in prosi oproščenja, da prihaja ob taki uri prvič v lepi dom milostne gospe.

Gospe je igral krog ustnic rahel smehljaj, njene črne oči so obtičale na licu mladega doktorja. V trenutku ga je videla celega, presodila njegovo obleko, zveselila se genialnih skodranih plavih las, občudovala njegovo visoko čelo, na katerem ni bilo ne ene črte, nobenega oblaka — bilo je še jasno kakor pomladno jutro —, pohvalila je v srcu fini okus, kako si je doktor dal striči brado — vse to se je zgodilo v trenutku s tisto žensko malenkostno natančnostjo, ki vidi hipoma zadnji gumb na človeku in ga sodi — po gumbu...

"Jako me veseli, gospod doktor, da vas vidim; saj sem že čula toliko lepega o vas, in če je malo kasno, naj vas ne ženira. Tak je moj mož! Prosim, izvolite!"

Ponudila mu je z graciozno kretnjo stol, in njena bela roka je kar blestela v kontrastu s črno toaleto. Ko je nagnila glavo, se ji je spustil mogočen koder črnih las na čelo, katerega je, sedaje k mizi, ročno popravila.

"Italijanka!" si misli zdravnik in se pokloni svojemu sosedu. Ali tedaj šele zapazi, da je v družbi še nekaj oseb, katerih ne pozna. Toda že je bil pri njem knjigovodja, ki ga je seznanil z vsemi: "Stotnik Auber, nadporočnik Virant, glasbenik in komponist Vencel Vodopivec, stara hiša — moj striček — Hans Mayer, sodnik v pokoju." — Knjigovodja ga je objel in glasno poljubil na čelo.

"To je pa moja soproga Nana", je hitel Vodopivec. Pri otrocih je igrala klavir.

Za Vodopivčevko sta prišla deček osmih let in nekaj starejša deklica.

"To sta pa moja dva mala lumpacija, Franci in Gerti!"

Knjigovodja je otroka poljubil. Gerti je radovedno gledala nepoznanega gospoda, Franci si je z rokavom obrisal čelo, kamor ga je papa poljubil.

Družba je sedla k mizi, čaše so se napolnile in zdajci se dvigne knjigovodja Janez Butalič, neugnan govornik.

Velike roke je položil na mizo, potem prijel nalito čašo, obrisal si brke, pogladil plešo, potegnil telovnik čez dokaj rejeno telo in z mogočnim glasom začel:

"Gospoda moja! Trenutek je, gospoda moja, trenutek pravim, trenutek časti in veselja, ko pozdravljam, gospoda moja, kot najstarejši, našega vrlega gospoda doktorja. Gospoda moja! Povem vam, gospod doktor, da se boste dobro imeli pri nas in spoznali nas boste, da takih ne dobite, takih src pravim, ki bi vas ljubila in cenila kakor mi. Toraj, gospoda moja, dvignimo čaše in pijmo na zdravje gospoda doktorja: Eks!"

"Eks!" zabuči po sobi, vse čaše se dvignejo, nekaj vina steče po mizi, trkanje, globoki požirki in, oddihajoč se, sede družba ter povezne prazne kozarce na mizo.

Zdravnik je bil nekoliko v zadregi in ni vedel, ali bi odgovarjal na teh par fraz. "To je čisto navaden krok", si je mislil. "Tedaj se pa stvari ne smatrajo za resne." Vendar je pa zapazil, da knjigovodja, nalivajoč vino, nekam molči in čaka odgovora. Zato se dvigne Vinko in z zvenečim glasom odgovori: "Iskrena hvala za veliko prijaznost! Dal Bog, da bi se uresničile vaše besede in želje!"

Vinko dvigne kozarec in z dobrim umom hitro spozna zadrego družbe, ki je pričakovala dolgega besedičenja, ki je ljubila govore, da so med njimi lahko šepetali med seboj pikantne opazke, nazadnje pa pili na obligatni 'eks'.

Družba se je kmalu razvnela. Pričeli so peti, Seme je sedel h klavirju, tolkel v tempu polke par akordov ter z neznansko zoprnim glasom pel, da je sičalo po sobi, začetek neke laške pesmi: "Nina, la bella Nina..."

(Dalje prihodnjič).

GRIPA.

Ali se spominjate epidemije v lanskem letu? Pripravite se, da se obranite prehlada!

Zdrava pamet vas uči, da bo Bolgarski Krvni Čaj uničil vsak prehlad preko noči. Te dragocene rastline odpravijo vse strupe iz telesa, n drugo jutro se počutite zopet dobrim. Bolgarski Krvni čaj je za bolne in utrujene ljudi. Je tako res kot narava, to pa le zato, ker so naravno snovi v njem. Ne vsebuje ne alkohola in tudi ne drugih mineralnih snovi. Pri zaprtju, reumatizmu, glavobolu, nervoznosti in neredu v želodcu je Bolgarski Krvni čaj čislan od 150,000, ki ga rabijo. Žen ske ga priporočajo druga drugi, ker vedo, da se ozdrav in zagotovi dobro zdravje.

Ema Turkovič P. O. bx 17 Deal Beach, N. J. pisala je sledeče:

"Pošljite mi še dve škatlji Bolgarskega Krvnega Čaja, ker mi prav dobro deluje, čeprav imam že 50 let in se tako dobro počutim kot v mladih letih.

Eno veliko škatljo Bolgarskega Krvnega Čaja, ki traja pet mesecev, pošlje za $1.00 kamorkoli, v Canado za $1.12.

Marvel Products Company,
9 Marvel Bldg.
PITTSBURGH, PA.

Pripomba: Ako hočete pošiljatev osigurati, pošljite 10c. več.

VABILO
na
VESELICO,
ki jo priredi
društvo SV. BARBARE post. 32
iz Braddocka, Pa.,
v soboto dne 28. oktobra 1916
v Mackovi dvorani
na 4. cesti — — v Rankinu, Pa.

Ker je čisti dobiček namenjen domači blagajni, zato vljudno vabimo vse rojake in rojakinje ter vsa društva, da se te naše veselice v kolikor mogoče polnem številu vdeleže, za kar se jim že vnaprej zahvaljujemo. Na veselici bo igrala slovanska godba. Za sveže pivo in dober prigrizek bo skrbel veseličnі odbor.

Začetek točno ob 5. uri zvečer. Vstopnina za moške je $1.00, za dame pa 10¢; pivo prosto.

Zaeno se pa naznanja vsem članom omenjenega društva, toraj tudi oddaljenim članom in članicam, ki so zavarovani za bolniško podporo, da bo vsak primoran plačati vstopnino $1.00, in sicer ne pri vhodu v dvorano, ampak pri seji z asesmentom.

Člane se tudi prosi, da se redneje vdeležujejo naših sej in da delujejo za napredek društva.

Pri zadnji seji dne 8. oktobra je bil izvoljen novi tajnik in zato naj se pošiljajo vsa pisma in asesmenti, tikajoči se našega društva, novoizvoljenemu I. tajniku:

John Zaman,
1013 Talbot Ave., Rear,
(20-23—10) Braddock, Pa.

Pozor rojaki!

Ravnokar je dotiskana velevažna in velezanimiva slovenska knjiga:

SLOVENIJA VSTANI!

izpod peresa Dr. Nike Zupaniča.

Knjiga govori o sedanji nalogi in bodoči vsodi slovenskega naroda.

Pet tisoč izvodov je bilo poslanih našim vjetnikom v Rusijo, pet tisoč jih je na razpolago ameriškim Slovencem.

Rojaki, sezite po najzanimivejši slovenski knjigi, ki je bila kdaj tiskana v Ameriki!

Stane samo 50 ct. in se dobi pri:

Dr. N. Zupaniču,

1369 E. 40 St. Cleveland, Ohio.

Ljudje s povestmi.

Vaška slika. — Spisal Ivan Lah.

Prijetna je taka slika, kot jo zagledaš včasih nenadoma na poti. Odkrije se vas ob cesti in drevje se dviga nad strehami vaških hiš. Nizek stolp z rdečo streho in zlato bunko na vrhu. Kopa otrok na cesti, krik in vpitje. Žrebe, mlado in poskočno, se pase na vrtu in kobila stopa ponosno-resno za njim. Vse vidiš, ko stopiš v vas — prijetna slika.

Ob cesti se je prikazala bela gostilnica med drevjem. Nekaj hiš je bilo takoj za njo, proč od ceste, prijazna vas na ravnini, obdana z vrtovi, in v ozadju polje s kozolci. Staro drevje moli nerodne veje nad hišami, cerkev stoji sredi vasi.

Šel sem mimo gostilnice. Živahno vpitje se je čulo iz nje. Vroče popoldne je, ne moreš, da ne bi vstopil in si ne počil ob vrčku.

Vstopil sem v gostilnico in sedel k mizi v kotu. V gostilnici so pili različni kmetje v živahnem pomenku. Podobni so drug drugemu ti ljudje. da jih komaj razločiš. Sicer ima ta brke take, ta drugačne, starejši so brez njih, slamnike imajo različne, drugi stare klobuke, pokvečene, povešene — pri tem pa so isti obrazi, trde zunajnosti, utrujeni, od solnca ožgani, temni od skrbi...

Gledal sem jih in opazoval, kako se zna delati naš človek zanimivega proti ljudem, ki misli, da so višji od njega, in kako zna z besedami vzbujati pozornost nase, da bi vsak slišal, da ni prazna njegova glava, da tudi on svoje ve. Rad se pobaha naš Dolenjec, pa naj bo da si lepo pobeli zunaj hišo, da si napravi lep kozolec, ali si postavi velik skedenj, si kupi močnega konja in mu da na vrat lep komat; v nedeljo se rad pokaže v lepi obleki, tudi hčer obleče drago, čeprav se morda zadolži pri tem; kadar ga vidijo drugi, plača rad z velikim denarjem, na ženitovanju bahato požvenketava po žepih — sploh kjer se je treba pokazati nazunaj, se ti izkaže, in kadar mu zleze vino v lase, hvali vse, kar ima: pove ti, koliko je vrednosti v škrinji, koliko v hlevu, v kašči, koliko oralov meri posestvo, potem pa preide na hčer in pripoveduje o njeni doti. Da pokaže, da mu ni sile, te povabi v gostilno in plača za pijačo. Rad se izkaže tako naš človek. Če pa misli, da ima v glavi pametno misel, in da bi pokazal, da je mož, ki razume, govori glasno, tako da ga sliši vsak, in njegove oči uhajajo skrivaj na vse strani, da vidi, kdo ga vendar vse sliši.

Tako so govorili kmetje v gostilni. Prepirali so se za mejo, za občinsko mejo na komunski zemlji. Vsak je vedel vse od dedov in pradedov, iz časov, ko je pasel in potem celi čas, kjer se je o tem govorilo, kajti že dolgo je šel prepir med dolinsko in volovsko občino, kot se je vedelo daleč naokoli: pri vseh sejmih na kmetih, na žegnanjih in pri drugih različnih shodih so se skregali in navadno celo stepli kmetje obeh občin in pastirji so se bili z biči na paši. Vedno so si pretili s pravdo. In zanesel se je ta prepir v celo okolico, in po gostilnah se je vedno govorilo o tem, in navadno so nastali med kmeti prepiri in pretepi, in ponoči so vpili na cestah, ko so se vračali domov, dokler se niso stepli. Drugi dan pa so si bili zopet dobri in nič ni rekel sosed sosedu, če je imel ta rog na čelu in drugi prasko na licu, in če je kdo šepal ali pa mu ni roka rabila; vsi so vedeli, kaj je bilo, in kdo bi zameril? Vsak ima svoj prav.

O tem je bil pomenek v gostilnici, zato je bilo živahno. Posebno besedo je imel star, nizek kmet; govoril je počasi in dokazoval na dolgo in široko. Njemu nasproti je stal človek, ki je bil popolnoma drugačen od drugih. Imel je namreč "gosposki" obraz in oblečen je bil v gosposko, tudi čedno obleko. Brke je imel zavihane na kviško in tudi kravato je imel za vratom. Sicer ni bil prijeten obraz, dasi je sijala z njega razumnost. Lahko se z obraza spozna človek, no, tudi zmotimo se lahko v njem. Ko sem ga gledal, sem pomislil, zakaj mi ni prijeten njegov obraz. Spomnil sem se na obraze "navihanih" ljudi, katerim naš človek nič ne verjame in je zelo previden do njih. Pozna jih dobro in se jim posmeje v obraz, kadar mislijo, da ga dobe v roke. Pozna naš človek človeka, in vselej sem se čudil, kako se jih znajo rešiti, da jim ne škodujejo.

Poštenost ljubijo naši ljudje nadvse, odkriti so in spletke in laži prezirajo kot nekaj, kar se ne spodobi možkemu. Zato razžali vsak drugega, če mu reče "šema" ali "baba". S tem mu pove, da ni možki, in taki ljudje nimajo časti pri njih. Celo na sejmih jih poznajo. So taki ljudje v resnici neprijetni; kot prirojeno jim je, da hočejo biti povsod zraven, prvo besedo hočejo imeti, znajo vse in nič, narede vse za denar, ne dotaknejo se nišesar, kar ni njim v prid, spletejo vse različne prepire, da imajo dobiček. Čutijo se visoko nad drugimi, oblačijo se gosposko in se ne zmenijo za nikogar, če ne kaže denarja, izrabljajo vsako priliko, kadar se gre za to, da je zanje prav. So to različni ljudje. Navadno so taki, ki so slučajno zašli v svet in se ne vrnejo nazaj ter hočejo biti imenitni. Hočejo vse vedeti in hočejo živeti lahko, gosposko. Zato je nezaupljiv naš človek do njih, kot do vsega, kar je gosposkega, in spoštovanja ne uživajo taki ljudje pri njem, ker on ljubi odkrito, častno ravnanje, brez spletk in goljufij, kot je sam odkrit, in za malo se mu zdi, da bi ga kdo izkušal prevariti, kot da bi on toliko ne razumel. Zato ne mara naš človek za take ljudi. Včasih je pa tudi drugače...

Kmetje so se bili že precej ogreli. Pomenkovali so se med seboj skoraj kriče, tuintam sta se po dva in dva med seboj prepirala, morda je pristopil še tretji in začel pomagati po svojem prepričanju.

Najglasneja sta bila starec in gosposki človek.

Na vsaki strani je stalo nekaj kmetov, ki so zdajpazdaj vmes posegli s kako besedo, posmejali se nasprotniku in pritrjevali svojemu. Ob strani gosposkega človeka je stalo par kmetov, ki so pritrjevali na vse, ker je rekel, in pritrdili so vselej, ko jih je pogledal. Nekaj čudnega je naš človek, ko ga dobiš za hlapca. V ogenj bi šel za vsakega, ki ga zna pregovoriti. Mnogo je v njem hlapčevstva, in strasten postane, kadar brani tistega, kateri si ga je pridobil za hlapca. So ljudje, ki zelo dosti dajo na vsakoga, ki več ve. Pregovori jih in store za njega vse. Ako je iz njih srede in jim je pomagal kdaj na prav, ostanejo za vselej njegovi in ne pregovori jih nihče drugi. Taki so bili tisti kmetje ob njem.

Gosposki človek je pogosto pogledoval name. Videlo se je, da bi prišel rad blizu. Njegov nasprotnik, starec, je sedel pri mizi in začel prepir z njegovimi kmeti.

"Jaz s teboj niti ne govorim ne", je rekel. "Kaj pa ti veš? Jaz sem star in vem natančno, kako je."

"Jaj pa sem videl mape in tam je zapisano", je odgovoril gosposki človek. Njegovi kmetje so pritrdili.

"Taki ljudje sploh nimajo pri tem besede, to je naša stvar. Kje si bil ti, ko smo mi užrvali zemljo?..."

"Sem pa kaj bral o tem in študiral."

"Kaj si študiral?"

"To vam nič mar!" Zardel je od jeze.

Kmetje so rinili v starca in vsak je vpil svoje.

"Zato boste začeli pravdo, ker imate takega dohtarja", je rekel starec.

Gosposki človek je šel od mize in stopil po sobi gorindol ter se zaničljivo nasmihal starcu, ki je govoril s kmeti. Molčali so vsi in se ozirali po svojem človeku.

Prišel je blizu moje mize in se nenadoma obrnil k meni.

"Dovolite", je rekel. "Vi veste za mejo med dolinsko in volovsko zemljo."

"Ne vem", sem odgovoril hladno. Vsi so me bolj zanimali kot on. Od nekdaj nisem ljubil ljudi, ki so vsiljivi in radi prodajajo svojo znanost in vsakemu vsiljujejo svoje nazore. To so taki ljudje. Tudi naš pravi človek jih ne more. Ljudje s hlapčevsko naturo, brez svojih misli, jih spoštujejo, ker gledajo s spoštovanjem na vse, ki so višji od njih, in se radi ponižajo ter priznajo, da ne vedo nič. — On že ve, govore in ne pomislijo nič, mislijo tisto, kar jim reče on... To je slaba stran naših ljudi. Dolgo so bili hlapci in še stoje gradovi nad njimi...

"Tam se prepirajo kmetje iz obeh vasi. Pravijo, da bo tožba za tiste gole skale. Vredno itak ni nič. Naši se dobro drže. Ti tu" — kazal je na svoje kmete — "so iz moje vasi. Ne vdajo se, pravijo, imajo prav. Dolinci so zmiraj taki. Vse hočejo vedeti. Zastopi trot nič, na primer tisti stari, in zabavlja čez vsakega, ki mu hoče pravo dokazati. Sploh ni zmožen resnega razgovora. Če ni po njegovem, kot si je vtepel v svojo neumno bučo, pa se krega in zmerja, misli, da vse ve, ker je star. Mape in pisano velja vendar več. Neolikan je kmet in zabit. To vemo vsi. Poglejte, kako jim dokazuje. Dummheit!"

In začel je govoriti čez starca in čez kmečko neumnost v nemščini, v slabem narečju, menda koroškem. Nisem se hotel prepirati z njim. Zelo sovražim ljudi, ki se kje nauče tujega jezika in govore v njem vselej, kadar jih slišijo drugi, da kmet ne razume, si mislijo, in ima spoštovanje pred njim, gosposki človek pa da ga spozna, da je več kot navaden mož, ker govori v drugem jeziku. Mnogo je takih pri nas in tudi do teh so kmetje taki, kot do takozvanih "navihanih" ljudi. Zato mi je bilo neljubo, da je tako govoril o njih, in ga nisem poslušal. Gledal sem kmete, ki so prihajali bolj in bolj v ogenj in dokazovali drug drugemu, kje je meja.

No, on je pravil dalje in začel praviti vse o celi pravdi po nemško. Rekel nisem nič. V vsem se je hotel pokazati, da mnogo ve. Rabil je mnogo tuje besede in tudi v napačnem pomenu.

"Ta starec", je pravil, "vidite ga, nima nič in govori. Nekdaj je bil eden najbogatejših med Dolinci. Zdaj je star mož čez sedemdeset let in se mu to ne pozna. Živel je dobro celo mladost in se baha s tem. Vozil je kure v Trst. Imel je, pravi, zmiraj lepega, visokega konja, da je lepo privzdigoval noge in se lepo nesel. Hišo si je prezidal na novo, hčeram je dal velike dote. Ob poti, ko je vozil skoz Dolenjsko, so ga povsod poznali: prikazal se je gostilničar na pragu, pozdravil ga je in on je takoj ustavil. Poklical je vina in pili so vsi, ki so bili v gostilnici. Naročil si je pečeno gosko ali kokoš in jo je pustil, češ, da ni dobra. Zapodil je naprej in pri vsaki gostilni je bilo tako. O svetem Martinu in o pustu so ga vabili povsod na vinski krst in na pust, kajti dobro jim je vse plačal. Take čase je živel, to pripoveduje vsakemu. Kupčija je minila, in ko je imel šestdeset let, je služil za hlapca, zdaj pa živi sam ne vem od česa. In zdaj pripoveduje, kje je meja. Misli, da je še zmiraj bogat, pa on itak nima besede. Neumen je bil in deli so ga ob vse. Tuji ljudje so na njegovem domu in misli, da ima še vse on. Zato govori tako ošabno. Dela se, kot da je veleposestnik. V resnici je pa berač in čakajo ga še huda leta. Sina je dal študirat in ni nikdar nič izštudiral. Bil je gotovo zabit. Pri vojakih se je potem ustrelil. Njegove hčere se ne menijo zanj in ne more živeti pri njih. Vedno pripoveduje, kaj je imel. Ko bi on imel, kar je imel nekdaj, pravi, da začne na svojo roko pravdo, da bi dobili Dolinci zemljo. Mene ne more, ker sem študiral, in njegov sin ne. Kaj kmet razume... Tu je treba talenta. Skoraj nobeden ne zna pisati. Prošnje in kar potrebujejo, jim pišem jaz. Po nemško znam vse, saj je tudi najboljše... Ko bi bil posestnik, bi me izvolili za župana... Saj nič ne razumejo, vedno potrebujejo kakšnega, da jim razloži... Vidite, kako govori starec. Vem, da nima, da bi plačal vino. Dela po vseh hišah, smili se ljudem. — Vidite tega kmeta, ki govori žnjim. Najbogatejši je v vsi vasi. Zdaj ima veliko pravdo za neke volí. Jaz mu jo vodim. Vem, da bova dobila, je namreč čisto jasno, ni da bi razkladal. — Vidite, ta, ik je poleg njega, je njegov brat. Danes gresta skupaj domov. Podobna sta si popolnoma. Nekje daleč je oženjen. Prodana je bila včeraj njegova domačija, brat mu odstopi kajžo, da bo tam stanoval z ženo, in zato mu mora delati. Zdaj pije za zadnje denarje, ik so ostali. Plačuje oni, ki mu je bilo vse prodano, in ta bogati pije pri njem, pri bratu; on je skopuh, a za pravdo bi dal kožo s sebe... Poznam vse in tudi za vse razmere vem. Pogosto me potrebujejo. Ako se začne pravda za mejo, bo dosti dela. Zanimiva bo, in to me najbolj zanima. Še danes mi je žal, da nisem šel za pravdarskega dohtarja. Imam velik talent za to. Včasih sem bil prelen za take stvari. dasi so me zanimale. Tu bo zdaj trčilo skupaj in lahko be pravda dolga. Jaz sem imel pravdo, ki je trajala čez deset let. Šlo se je za mejo v gozdu. Imel sem velik gozd in moj mejaš je pokosil reso po mojem. Tožil sem ga in začelo se je na dolgo in široko; vodil sem vse sam. In tega pa se je razvila meja za cel gozd... Moj oče je bil zakrivil. Šel je gozd in hiša in vse. Še danes mi ni žal. Delati in trpeti se mi take ni ljubilo..."

Nagnil je kozarec in izpil do dna, kot da je predaleč zašel v spomine. Kmetje so vpili bolj in bolj. Začel me je zanimati tudi on, kajti prišlo je včasih nekaj na njegov obraz, da je hotelo vzbujati usmiljenje.

V kotu je sedel starec zamišljen; bil je skoraj kot berač, suh in slabo oblečen. Pil je žganje in jedel žemlje. Roka se mu je tresla, ko je nesel steklenico k ustom in drobil je kruh s kočščenimi prsti. Gledal je prepirajoče se kmete in je pogosto pomežikoval. Motril sem njegovo koščeno, s trdimi sivimi brkami obrastlo lice; kosti so molele iz njega in brada je stala naprej.

Gosposki človek je bil za trenutek umolknil, kot da je bil pomislil na svojo preteklost. Zapazil je, da gledam starca, in je rekel: "Ali ga poznate?"

(Konec prihodnjič).

Zvonovi v ljubljanski škofiji.

Vseh zvonov je 3900, ki tehtajo 1,650,000 kg. Nekaj je zelo starih, in sicer: 10 iz 14., 27 in 15., 44 iz 16., 2131 iz 17. in 801 iz 18. stoletjaé Iz nedoločenega časa jih je 35. Vliti so bili v Ljubljani, Kranju, Celju, Dunajskem Novem mestu, v Celoveu itd.

Dr. LORENZ,
Specialist moških bolezni.

Jaz sem edini hrvaško govoreči špecialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.
DR. LORENZ.
644 Penn Av. II. nadst. na ulico.
Uradne ure: dnevno od 9. dopoldne do 8. ure zvečer. V petkih od 9. dopolne do 2. popoldne. Nedeljo od 10. dop. do 2. popol.

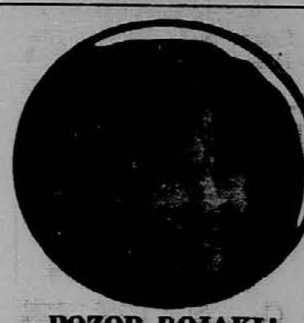

POZOR ROJAKI!

Najspešnije sredstvo za lasé o izpa, kakor tudi za moške brke in brado. Od tega sredstva vrastejo v štirih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi moškim krasni brki in brada in nehajo odpadati in oslveti. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osmih dneh popolnoma odstranjuje, rane, opekline, bule, ture, kroste in grinte, potne noge kurje očese, zmehčane v par dneh popolnoma odstranitve. Kdor bi moje zdravila brez uspeha rabil mu jamčim za $5'00. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljam zastonj.

JACOB WANČIČ,
6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

POTREBUJEMO DELAVCE.

6-, 8- in 10urno delo. Zasluži se od $2.25 do $4.00 na dan. Delo na dan in od kosa. 10% bonusa poleg plače za stalno mesečno delo. Le stalni delavci naj vprašajo. Velika slovanska naselbina.

Kohler Co.,
(10 23—10) Sheboygan, Wis.

Rad bi zvedel za naslov svojega prijatelja JOHNA KOSÁRNAR. Doma je iz Loškega potoka. Pred enim letom je stanoval v New Yorku in kje je zdaj, mi ni znano. Prosim cenj. rojake, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. — Joseph Modic, 991 East 64. St., Cleveland, Ohio. (19-21—10)

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne upravništvo ne uredništvo.

Velika vojna mapa
vojskujočih se evropskih držav,
Velikost je 21 pri 28 palcih.
CENA 15 CENTOV.

Zadaj je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.
V zalogi imamo tudi
STENSKO MAPO CELE EVROPE $1.50
VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZJEDINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA $1.50.
ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 15 CENTOV.

Veliki vojni atlas
vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.
Obsega 11 raznih zemljevidov.
CENA SAMO 25 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:
Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU BRATU!

PHONE 246
Zastopnik "GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street. New York, N. Y.

Frank Petkovšek
Javni notar (Notary Public)
718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.
PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila.
PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.
POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.
UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Slovenska Društva
po vseh Zjedinjenih državah imajo za geslo, da kadar treba naročiti
DOBRE IN POCENI
društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijsko tiskarno
"Clevelandska Amerika"
Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderno opremljena izmed vseh slovenskih tiskaren v Ameriki. Pišite za cene vsake tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine.
CLEVELANDSKA AMERIKA
PRVA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

Ne igraj se s svojim zdravjem.

Zdravje je splošno blagostanje. Ako se ne počutite dobro, nikar ne razpostavljajte svojega zdravja s tem, da bi pili alkoholične grenčiče, ker te le oslabe kri in ohrome bolj ali manj krvne celice. Kri je ona moč, ki da življenje. Preteka se po žilah in donaša hrano vsakemu delu v telesu. Obenem pa odvaža vse slabe tvarine in uniči vse škodljive bakterije. Torej treba se je čuvati pred vsem, ki slabi krvne celice. Le močne in čvrste krvne krogljice zamorejo upravljati pravo hranjenje in braniti pred posledicami. "Čisto naravno vino ne škoduje, pač pa okrepi živčni sistem, kateri izvršuje v telesu vse najtežje napore", pravi Dr. Armand Gautier, član francoskega instituta in ta izjava je bila pred kratkim čitana na medicinski akademiji v Parizu. To je torej vzrok, zakaj rabi le

TRINER-JEVO ameriško Elixir grenko vino

To neprekosljivo zdravilo je narejeno iz raznih grenkih zelišč, bilk in skorij, ki so velikih zdravilnih vrednosti in čiste, ter iz čistega naravnega rdečega vina. Prosto vseh kemikalij ali strupov. Povspeši redno odstranjenje, oživi organe in okrepča živce. Ozdravi:

ZAPRTJE,	NERVOZNOST,
KOLCANJE,	OSLABELOST KRVI,
BRUHANJE,	POMANJKANJE ENERGIJE,
GLAVOBOL,	SPLOŠNO OSLABELOST IN DR.

Deluje hitro in gotovo. Izogibajte se cenih ponaredb ker s tem se le troši denar! Naš princip je, da ga priredimo dobro kolikor le mogoče, in cena — ako upoštevate visoke cene vseh primesi posebno vina — ga priporoča:

$1.00. V vseh lekarnah.

V zadnjem času se pojavljajo razni nevarni gostje, posebno reumatizem in nevralgija. Ali veste kako se jih obrani? Najbolje je, ako rabite **TRINERJEV LINIMENT.** To močno zdravilo je zelo priporočljivo, ako imate okorel vrat, spahnenje, prišč, otekline itd.

Cena 25c in 50c v lekarnah. S pošto pa 35c. in 60c.

Pri vseh kašljih, ki so spojene s kašljem, vzemite **TRINER'S COUGH SEDATIVE.** Cena 25c in 50c v lekarnah. S pošto pa 35c in 60c.

JOSEPH TRINER,
Manufacturing Chemist,
1333--1339 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

I. I. Kraszewski:

UMIRAJOČI.

ZGODOVINSKI ROMAN.

(Za "Glas Naroda" priredil J. T.)

15 (Nadaljevanje).

— Jaz vam moram prositi oproščenja. — Torej jutri bom prišel ob osmih.

Advokat se je priklonil in spremil obiskavalca do vrat.

Zatem se je vrnil ves zamišljen v salon, kjer so ga prijatelji že težko pričakovali.

Polagoma se je zopet razvedril.

— Lahko vam je žal — je rekel eden Hartknochovih prijateljev — ker niste bili včeraj v gledališču. — Neka loža je vzbujala veliko večjo pozornost kot pa igranje na odru.

Človek, ki je to pripovedoval, je bil možak srednje starosti, ki je natančno poznal vse varšavske razmere. — Imenoval se je Krišpin. —

— Dragi Krišpin — je rekel Hartknoch — povej, kaj se je zgodilo. — Mi vsi te bomo z naslado poslušali.

— No, torej naj bo — je rekel Krišpin, izpil čašo čaja in začel pripovedovati:

— Včeraj so igrali igro "Dama in huzar". — Poslušalcev je bilo izvanredno veliko. — Takoj po prvem dejanju so se odprla vrata lože v prvem nadstropju, in vstopila je neka družina s takim hrumom in ropotom, da so začeli poslušalci žvižgati. — V ospredje lože je sedel velik debel, dobrodušen gospod, ki je bil ves v zlatu, poleg njega pa deklica, najbrže njegova hčerka, dvajstletna punca rmeneg aobraza, vsa v svili in zlatu. — Za njima je sedela neka postarna ženska, najbrže vzgojiteljica. — Vse občinstvo se je zagledalo v to ložo. — Nacnkrat so se pa odprla vrata lože in vstopil je krasen mlad mož, oblečen po najnovejši pariški modi. — Vsem je nam bilo že na prvi pogled jasno, da mora biti ta mož zaročenec mladenke. — In kar je glavno, ta mož nam ni bil neznan. — Bil je knez Robert Branski. -- Vsi smo se neizmerno začudili. — Ali je mogoče, da so Branski tako nizko padli. — Gospodje, vi vendar veste, kaj so Branski, oziroma, kaj so bili?

— Seveda, seveda — je pritrdil Hartknoch in žnjim tudi vsi ostali.

— Kot že rečeno, ga je občinstvo neprestano gledalo. — Da vam bo pa vse jasno, vam moram prej še pojasniti o grofici Nataliji.

— Mene bi zelo zanimalo — je pripomnil Hartknoch.

— Dobro torej, poskušati hočem, dasiravno ne vem, če bo šlo gladko. — Pred leti se je bil pojavil ob Visli nek grof. — Imel je neko zelo odgovorno mesto, do katerega se je baje sam povspel. — Nekateri so pripovedovali, da se je znal izborno priklanjati in izborno dvoriti. Zaraditega so ga zelo obsojali, toda on se ni menil zato. — S pomočjo svoje vsiljivosti, priliznjenosti in zahrbtnosti si je pridobil veliko premoženje. — Bil je grd, rdečlas in kozavega obraza. — Slednjič je zahrepenel po ženi, po taki ženi, na katero bi bil lahko ponosen. — V Varšavi je živela udova generala N. N., ki je bila v svoji mladosti slovita vsled svoje lepote. — Na stara leta je postala pobožna. — Imela je pa hčerko Natalijo, ki je po svoji lepoti vse prekašala. — Ljudje so govorili, da je bila še lepša kot je bila njena mati v mladosti. — To lepo deklico je bilo torej treba poročiti z možem, bogatim in plemenitim možem. — Mati je pazila nanjo kot na punčico svojega očesa.

Ko je bila stara petindvajset let, se je poročil žnjo omenjeni grof. — Umevno je, da ni bilo o ljubezni nobenega govora, pač ja samo o denarju. — On je bil podoben puhli repi, ona pa cvetočemu jasminu. — Tako se je zgodilo, da je postala grofica Natalija kraljica vseh salonov, da je bila najlepša in najbolj obožavana dama cele Varšave.

In v tistem času se je pojavil v Varšavi princ Robert Branski. Ta človek se ni od tedaj pa do danes popolnoma nič izpremenil. — Kot prej, je tudi zdaj vzor možke lepote.

Vse ženske so lazile za njim. Dame iz najboljših krogov in navadne meščanke.

Pol leta od onega časa, ko je bil vstopil v družbo, se je razširila po mestu govorica, da se je grofica Natalija smrtno zaljubila vanj in on v njo. Grof je bil odšel na neko potovanje in je pustil grofico pod nadzorstvom njene matere.

Ljubimca sta se čisto javno shajala ter hodila skupaj na izprehode.

Mladi mož je bil skoraj blazen in čisto omamljen. Do onega časa najbrže ni bil še zaljubljen v nobeno žensko. — Ljudje so ga veliko bolj pomilovali kot pa proklinjali.

Ta ljubezen je trajala toliko časa, dokler ni prišel v Varšavo nek polkovnik W. Nikdo ne ve, kako se je zgodilo, da je začel tudi polkovnik W. zahajati v hišo mlade grofice.

Ko je nekoč prišel Robert v njeno hišo, so mu povedali, da grofice ni doma. — Ker ni služabnikom dosti vrjel, je šel naravnost v Ludoir. Tam je zapazil Natalijo, sedečo poleg polkovnika W. To ga je tako razjezilo, da je pozval polkovnika na dvoboj in ga v dvoboju smrtnonevarno ranil.

Kmalo zatem je tudi sam zbolel in odšel iz mesta. — Ona mu je dokazovala, da ni imela s polkovnikom nič opravka, toda on ji ni vrjel. — Ko je nekoč klečala poleg njegove postelje, jo je pahnil z vso silo od sebe in se za vedno ločil od nje.

Grofica je kmalo zatem postala udova in je hodila neprestano črno oblečena. Nekateri so celo govorili, da ne zastran pokojnega grofa, pač pa zaradi Roberta.

— A tako je bilo, tako? — je zamrmral Hartknoch in se zamislil.

— Da, zdaj sem vam nakratko pojasnil predzgodovino tega slučaja — je rekel Krišpin.

— Ko se je torej včeraj vse zagledalo v kneza in ko je začelo vse gledališče šepetati o njem, so se odprla v nasprotni loži vrata. — V ložo je prišla Natalija, oblečena v črno žametasto obleko. — Vsi so vedeli, da se b nekaj zgodilo.

Robret in Natalija sta se spogledala in oba naenkrat vzarepetala. — Robert je obsedel kot okamenel, grofica Natalija je pa vstala, razkrilila roke in omahnila nezavestna na tla.

Knez je bulil predse in ni slišal ne besede starca Moščinskija, ne njegove hčere.

Grofico Natalijo so odnesli domov.

S tem je končal Krišpin svoje pipovedovanje.

Naslednji dan ob osmih zjutraj je prišel Zembrinski k advokatu. Oblečen je bil v elegantno obleko. — Nikdo bi si ne mogel misliti, da je ta človek še pred par tedni stanoval v Nagelnici in cepil drva.

Sedel je k mizi in začel snemati rokavice.

— Dovolite, — je rekel, — da urediva te listine. — V tem slučaju gre za odločitev, čeravno bomo še nekaj časa čakali na odločilni udarec. — Tukaj je torej vse. — To so gozdovi, polja, travniki, hiše.

— Kje ste pa dobili vse te zapiske?

— Vse to mi je preskrbel nek človek, katerega sem imel par let v Bransku.

— Čudno, čudno — je odvrnil Hartknoch in zmajal z glavo.

— Gospod, vse se mora natančno preiskati, če hočemo biti sigurni uspeha. — Zelo nerodno bi bilo, če bi napravili kako računsko napako. — O vsem moram biti natančno poučen. — Tukaj so inventarji, tukaj je natančen zapisnik dolgov in upnikov, tukaj so razna potrebna pojasnila.

Zembrinski je pogledal presenečenega advokata in nadaljeval:

— Dolgo vrsto let že delam in večkrat sem že mislil da sem na cilju. — Zdaj pa poslušajte moj dobrotnik. — Leta in leta sem prinašal kamenje in zidal to stavbo, stradal sem trpel, samo da sem jo dogotovil. — In zdaj se hoče ta stavba podreti.

— Kako vendar?

— Knez Robert se namerava poročiti s hčerjo grofa Moščinskija. — V tem slučaju bi dobil knez dovolj denarja, poplačal bi dolgove, in jaz bi bil uničen.

— Saj vam bodo vendar plačali ves dolg.

— Kaj mi koristi denar? — je vzkliknil Zembrinski. — V tem slučaju ne gre za denar.

— Zakaj pa? — se je začudil advokat. — Morda hočete imeti posestva?

— Kaj mi koristijo posestva?

— Kaj pa torej hočete in zahtevate?

Starec se je žalostno nasmehnil in hotel nekaj povedati, toda besede so mu zamrle n ustnicah.

(Dalje prihodnjič).

Za smeh in kratek čas.

Nemogoče.

Ona: — Kaj imenujete moža, ki se z vsakim mnenjem in z vsakim nazorom strinja?

On: — Tak človek je tepec.

Ona: — Kaj imenujete pa žensko, ki se z vsakim strinja?

On: — O to je pa nemogoče, da bi se dobilo žensko, ki bi se z vsakim strinjala.

X. Y. — Pa kako je vendar to, da ste se posvetili zrakoplovstvu, g. Trošt?

Mr. Trošt: — Well, pri drugih podjetjih nisem mogel visoko priti, pa sem si mislil, da bom mogoče vsaj pri zrakoplovstvu.

Mary: — Bily, bodi tiho ,mama spi.

Bily: — Bom, če mi daš boben, da se bom igral.

Oba potrebujeta sožalje.

Ona: — O ti si ne moreš misliti, kako žalujem še za prvim možem.

On: — Vrjemi mi, da imaš moje simpatije, kljub temu, da je tudi meni silno žal, da je revež umrl.

— Kadar je moj mož siten, mu kar pravim, da bom šla k mami domov.

— Jaz ga pa drugače sfiskam; — jaz mu zagrozim, da bom povabila mamo, pa je takoj krotak kot jagnje.

Grobni napis.

Blizu Magdeburga na Saškem je mesto Salwedel. Ondi se nahaja na pokopališču napis sledeče vsebine:

"Tukaj počivajo kosti gospoda Matija Shulze, ki je bil 25 let poštar. Leta 1655 je prišel kot tujec v ta kraj. Pri sv. krstu je prejel vozni listek za vožnjo v nebeško domačijo. Vožnjo je takoj nastopil. Kot potnina mu je služilo krepko zdravje, za daljnogled mu je bila pamet, za brašno spomin, za ogledalo vest, za palico prijateljstvo. Kristus mu je kazal pot. Skozi šole je hodil s hvalevredno hitrostjo. Tudi potem, ko je nastopil službo, mu je ostal še zmerom Kristus vodnik, da ni zašel na napačna pota. Ko je telo opešalo, se je okrepil s poslednjo popotnico za zadnji korak v večnost. Duša je odpotovala 2. junija leta 1711 v nabesa: telo pa v grob. Ljubi prijatelj, ki to bereš, misli večkrat na smrt, pa vekomaj ne boš grešil."

Žalostni pojavi.

"Bogoljub", št. 11. je pisal: V poročilu o novorojencih v Gorici tekom sedanje vojne beremo številke, ki skrivajo v sebi nesrečne žrtve prodane nedolžnosti in dokaze javnega pohujšanja. V drugi polovici lanskega leta je bilo med novorojenci 12 odstotkov nezakonskih otrok; letos do srede septembra pa 21 odstotkov.

DAROVI

ZA REVEŽE V STARI DOMOVINI.

Andrej Slabe iz Neihart, Mont., $2.00.

Anton Videk iz Lima, Mont., $2.00.

Dosedaj pri nas $39.95.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom v Clevelandu, Ohio in okolici naznanjamo da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. FRANK MEH,

kateri je pooblaščen pobirati naročnine na naš list, knjige in druge v našo strogo spadajoče posle ter izdajati pravoveljavne potrdila vsled česar ga rojakom najtoplaje priporočamo.

Upravništvo "Glas Naroda".

Dr. Kiesterjev **PAIN-EXPELLER** za revmatične bolečine, okorelost in nagibanost sklepov in mišic.

Pristni prihaja v zavoju, kot je naslikan tukaj. Odklonite vse zavoje, ki niso zapečateni z Anchor varstveno znamko. —

25 in 50 centov v lekarnah ali na ravnost od

F. AD. RICHTER & CO.

74 80 Washington St New York, N. Y

DARUJTE PAR CENTOV SLOVENSKIM TRPINOM V STARI DOMOVINI!

Dr. KOLER

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

SLOVENSKI ZDRAVNIK

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specijalist v Pittsburghu ki ima 13letno prakso v zdravljenju tajnih moških bolezni.

Sifilis ali nastrupljenje krvi zdravi s glasovitim 606, ki ga je izumel dr prof. Erlich. Če imate mozolje ali mehurčka po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izčistil vam bo kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se nalezе.

Izgubo semena nenaravnim potom, zdravim v par dneh, kapavec ali triper in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi izrabljivanja samega sebe. Kakor hitro opazite, da vam ponehuje moška smožnost, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam jo bom zopet povrnil.

Ušenje cevi, ki vodi iz mehurja ozdravim v kratkem času. Hydrocelo ali kilo ozdravim v 30 urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri spuščanju vode, ozdravim s gotovostjo.

Reumatizem, trganje, bolečine, otekline, srbečico, škrofle in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi ozdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Uradne ure: V ponedeljkih, sredah in petkih od 8. zjutraj do 8. popoldne. V torkih, četvrtkih in sobotah od 8. ure zjutraj do 8. ure zvečer. — Ob nedeljah pa do dveh popoldne.

8 pošto ne delam. — Pridite osebno — Ne posabite ime in številko!

Kje je ANTON MIKLIČ, podomače Bernadov? Doma je iz Vrbovca, fara Dobernič na Dolenjskem. Prosim, če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, naj mi ga naznani, ali naj se pa sam oglasi naravnost meni. — Frank Kogelj, 108 W. Oak St., Chisholm, Minn. (20-23—10)

IŠČE SE ČRKOSTAVEC,

ki je sposoben delati v tiskarni, v kateri se zlaga in tiska dnevnik. Vse ponudbe pošljite na naslov:

"Hrvatska Zastava",
1046 W. 18. St., Chicago, Ill.
(20-26—10)

Rojaki!

Columbia gramofone in slovenske plošče je dobiti vedno pri:

IVAN PAJK,
456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.
Pišite po cenik.

Denarne pošiljatve za ujetnike v Rusiji in Italiji.

Lahko se pošlje denar sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri se nahajajo v ujetništvu v Rusiji ali Italiji. Potrebno je, kadar se nam denar pošlje, da se priloži tudi ujetnikova dopisnica ali pismo in se nam tako omogoči pravilno sestaviti naslov.

Ako nameravate poslati denar ujetniku, pošljite ga takoj, ko sprejmete njegov naslov, kar ako bi odlašali, bi se lahko dogodilo, da bi ga ne našli več na tistem mestu in mu ne mogli urediti denarja.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Važno za priseljence!

Državni delavski department Združenih držav je odprl svoj urad na 240 E. 79. St., med 2. in 3. Ave. v New Yorku. Urad je odprt vsak dan od osmih dopoldne do osmih zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od desete ure dopoldne pa do opoldne.

Namen tega urada je, nudit: naseljencem nasvet, pouk in pomoč, in sicer vse brezplačno.

Ta urad je obenem tudi posredovalnica za delo in deluje sporazumno in v svesi z delavskim departmentom Združenih držav.

Za storjene usluge ni treba plačevati nikakih pristojbin.

Pišite ali pa pridite osebno!

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili oslepavjeni, oropani ali če so s njimi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljan Združenih držav, kjer se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi čakali dovotošle priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite:

STATE DEPARTEMENT OF LABOR,
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION,
Newyorški urad:
230. 5th Ave., Room 2012.

Odprto vsak dan od devetih do poldne do petih popoldne in ob sredah od osme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

Želim izvedeti za naslov svojega brata GREGORJA KRULC. Doma je iz Koritnic pri Knežaku na Notranjskem. Pred tremi leti je bival v Canonsburgu, Pa., a zdaj je nekje v Coloradi. Če kdo izmed cenjenih rojakov ve za njegov naslov, prosim, da ga mi naznani, ali naj se pa sam javi svojemu bratu: Jerni Krulc, Box 521, Verona, Pa. (21-24—10)

NAZNANILO.

Članom društva sv. Barbare postaja št. 46 v Penn Station, Pa., se naznanja, da je tajnik Andy Sirk neznano kam odšel in odnesel s seboj ček za svoto $48.00. Na njegovo mesto je bil izvoljen Frank Demšar in zato so naprošeni oddaljeni člani, da naslovijo vsa pisma in denarne pošiljatve, tikajoče se našega društva, na naslov novega tajnika:

Frank Demšar,
Box 253, Manor, Pa.
(20-23—10)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom v Pensylvaniji naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo ali rojaki v vseh oziih na roko.

Vredništvo.

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU BRATU!

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prodaja belo vino po ..... 70c gallon
črno vino po ..... 50c. "
Drožnik 4 gallone za $11.00
Brinjevec 12 steklenic za $12.00
4 gallone (sodček) za $16.00

Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

POPOTNIKI.

Vsem onim, ki ste namenjeni potovati v Cleveland, posebno ako imate družino, bo potrebno nabaviti pohištvo in kuhinjsko opravo ako se hočete nastaniti v naši naselbini. Zato ob tej priliki priporočam svoje velike prodajalne, kjer dobite vse kar le potrebujete. Pri meni imate vedno pošteno in zanesljivo blago.

Ako dospete v Cleveland na postajo in se ne veste kam obrniti, pokličite na telefon Princeton 1381 ali pa Rosedale 1881 in jaz bom poslal en avtomobil po vas. Ako pa vzamete pocestno karo se peljite s St. Clair karo do 62. ceste in na vogalu St. Clair Ave. je naslov:

A. GRDINA,
6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Pri meni se vedno dobi letni koledar za 20c. poštnih znamk.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

V GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma iskreanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov pripoznano kot najboljše sredstvo proti notranjim boleznim

Cena za "BRINJEVEC" je: 6 steklenic $ 6.50
12 steklenic 12.00

V ZALOGI IMAMO

tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOVKA kuhana v naši lastni distileriji.

Naše cene so sledeče:

Tropinjevec per gal. $2.25, $2.50, $2.75 in $3.00
Slivovitz per gal. ..... $2.75 — $3.00
Tropinjevec zaboj ..... $ 9.00
Slivovitz zaboj $13.00
"66" Rye Whiskey 5 let star, zaboj $11.00

Rudeča Ohio vina per gal. ..... 55c. 60c., 75c.
Catawba in Delaware per gal. ..... 75c.—80c.

Za 5 in 10 gal. posodo računamo $1.00, za 25 gal. $2.00, za večja naročila je sod zastonj. Naročilu naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristnost pijače jamčimo.

The Ohio Brandy Distilling Co.

6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND O